

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY WYSZKÓW DLA
OBREBÓW GEODEZYJNYCH OLSZANKA, SITNO,
KREGI NOWE**

Opracowanie:
SZIKAGO ADAM WILIŃSKI
ul. Albatrosów 9/17
05-500 Piaseczno
www.szikago.pl

mgr inż. Jan Kubera

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	2
1. WIADOMOŚCI OGÓLNE	4
1.1 WSTĘP.....	4
1.2 ZAKRES PRZEDMIOTOWY I POWIERZCHNIOWY PROGNOZY.....	4
1.3 METODYKA	6
1.4 MATERIAŁY WEJŚCIOWE.....	8
2. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA NINIEJSZEGO OPRACOWANIA ORAZ SPOSOBY, W JAKICH ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO....	8
3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTOWANEGO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	11
4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO ORAZ ODDZIAŁYWANIU NA OBSZARY NATURA 2000.....	11
5. KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA I STAN ŚRODOWISKA.....	15
5.1 UWARUNKOWANIA GEOLOGICZNE I OCENA WARUNKÓW GEOLOGICZNO- INŻYNIERSKICH.....	15
5.2 WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE	15
5.3 GLEBY	21
5.4 WARUNKI KLIMATYCZNE I AEROSANITARNE	21
5.6 FAUNA	25
5.7 WALORY KRAJOBRAZOWE	25
5.8 HISTORYCZNO – KULTUROWE OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE	27
6. POWIĄZANIA PRZYRODNICZE I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA	27
7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA.....	29
8. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU.....	30
9. PODSTAWOWE UWARUNKOWANIA DLA ZAGOSPODAROWANIA WYNIKAJĄCE Z OPRACOWANIA EKOFIZJOGRAFICZNEGO.....	33
10. USTALENIA PROJEKTU PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA NINIEJSZEGO OPRACOWANIA	36

11. PRZEWIDYWANE SKUTKI WPLYWU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO.....	38
11.1 LUDZIE	38
11.2 FAUNA I FLORA-BIORÓŻNORODNOŚĆ.....	41
11.3 POWIERZCHNIA ZIEMI/RZEŻBA TERENU	42
11.4 KRAJOBRAZ	43
11.5 ŚRODOWISKO WODNO-GRUNTOWE	45
11.6 ATMOSFERA I KLIMAT AKUSTYCZNY	46
11.7 WPLYW NA OBSZARY CHRONIONE	47
11.8 ZABYTKI.....	48
11.9 ZDARZENIA LOSOWE	48
11.10 ZASOBY NATURALNE	49
11.11 ZAGROŻENIE PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM.....	49
12. ZGODNOŚĆ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO Z INNYMI OPRACOWANIAMİ KSZTAŁTUJĄCYMI PRZESTRZEŃ GMINY	49
13. PODSUMOWANIE PROGNOZY.....	53
14. STRESZCZENIE	57

1. WIADOMOŚCI OGÓLNE

1.1 WSTĘP

Zgodnie z obowiązującą Ustawą z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. 2013 nr 0 poz. 1235) przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty studium i uwarunkowań zagospodarowania kraju, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, plany zagospodarowania przestrzennego oraz strategię rozwoju regionalnego (Art. 46 ust. 1). Prognoza oddziaływania na środowisko jest integralną częścią procedury oceny oddziaływania na środowisko. Zakres merytoryczny prognozy określony został w Art. 51 ww. ustawy. Opracowanie niniejsze pozwala na zidentyfikowanie zagrożeń dla środowiska, jakie potencjalnie mogą zaistnieć w wyniku realizacji ustaleń projektowanego planu oraz określenie działań mających ograniczyć ewentualne negatywne skutki środowiskowe. Analiza ustaleń planów na etapie ich powstawania jest zgodna z zasadą eliminacji zagrożeń u źródła, co przynosi pozytywne efekty społeczne, gospodarcze, a przede wszystkim środowiskowe.

Zmiany zagospodarowania przestrzeni zazwyczaj odbywają się kosztem środowiska. Powstające w Polsce plany muszą z jednej strony spełniać wymagania z zakresu ochrony środowiska, a z drugiej powinny realizować potrzeby społeczno-gospodarcze. Stąd wynika konieczność wdrażania koncepcji zrównoważonego rozwoju, na stałe wpisanej w politykę planistyczną i gospodarczą państwa. Zachowanie tej zasady stanowi gwarancję ochrony niezwykle cennych zasobów przyrodniczych, tworzących struktury o zasięgu ponadkrajowym, krajowym i regionalnym. Zapewnienie dobrego stanu środowiska i jego niezakłóconego funkcjonowania powinno być dominującym kierunkiem w opracowywanych programach, strategiach, planach i innych dokumentach sporządzanych na wszystkich szczeblach struktur administracyjnych, w tym międzynarodowych.

1.2 ZAKRES PRZEDMIOTOWY I POWIERZCHNIOWY PROGNOZY

Obszar objęty niniejszym opracowaniem znajduje się w województwie mazowieckim, w gminie Wyszaków. W części wschodniej graniczy z miastem Wyszaków. Na obszar objęty analizą składają się trzy wsie: Olszanka, Sitno i Kręgi Nowe. Przez miejscowość Olszanka przebiega droga wojewódzka nr 618, a przez miejscowość Kręgi Nowe droga krajowa nr 62.

Obszar sąsiaduje z Wyszakowem i wsiami:

- od północy: Łosinno, Leszczydół Stary,
- od wschodu: Stare Rybienko, Rybno,

- od południa: Tulewo,
- od zachodu: Stare Kozłowo, Ostrowy, Kręgi.

Miejscowości Stare Kozłowo, Ostrowy i Kręgi znajdują się na terenie gminy Somianka, sąsiadującej z zachodnią granicą gminy Wyszaków.

Obszar opracowania leży w dwóch jednostkach fizyczno-geograficznych: w części północnej w makroregionie Nizina Północnomazowiecka i mezoregionie Międzyrzecze Łomżyńskie, w regionie wysoczyzn staroglacjalnych (bezeziornych); w części południowej w makroregionie Nizina Środkowomazowiecka i mezoregionie Dolina Dolnego Bugu, w regionie obniżeń, kotlin, większych dolin i równin akumulacji wodnej (częściowo z wydmami).

Granice projektowanego planu miejscowego usytuowane są niedaleko trzech ważnych pod względem przyrodniczym terenów sieci NATURA 2000:

- Puszcza Biała PLB140007 – ok. 1,8 km na północ od granic planu,
- Dolina Dolnego Bugu PLB140001 – ok. 9,6 km na południe od granic planu,
- Ostoja Nadbużańska PLH140011 – ok. 1,5 km na południowy zachód od granic planu.

Wymienione obszary Natura 2000 opisano w rozdziale nr 4 „Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko oraz oddziaływaniu na obszary Natura 2000”.

Rys. Lokalizacja opracowywanego planu [źródło: mapa w tle - www.google.pl]

1.3 METODYKA

Metodyka niniejszego opracowania wynika z wymogów ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2013 nr 0 poz. 1235). Zgodnie z nią dokonano oceny wpływu ustaleń miejscowego planu na poszczególne komponenty środowiska. Przy analizie zakłada się, że przyjęte w projekcie planu ustalenia zostaną w pełni zrealizowane. Oznacza to maksymalizację powstałych oddziaływań pozytywnych i negatywnych oraz realizację wszystkich ustaleń służących ochronie środowiska.

Opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko rozpoczyna się od ogólnej analizy stanu środowiska. Za podstawowy materiał źródłowy na tym etapie służy opracowanie ekofizjograficzne. W nim dokonano szczegółowego opisu środowiska przyrodniczego i oceny jego stanu. Niezbędne są wizje lokalne, pozwalające na określenie:

- aktualnych cech przedmiotowego obszaru,
- procesów zachodzących aktualnie na obszarze,
- stanu środowiska,
- odporności środowiska na degradację,
- możliwych zmian przy zachowaniu dotychczasowych form użytkowania.

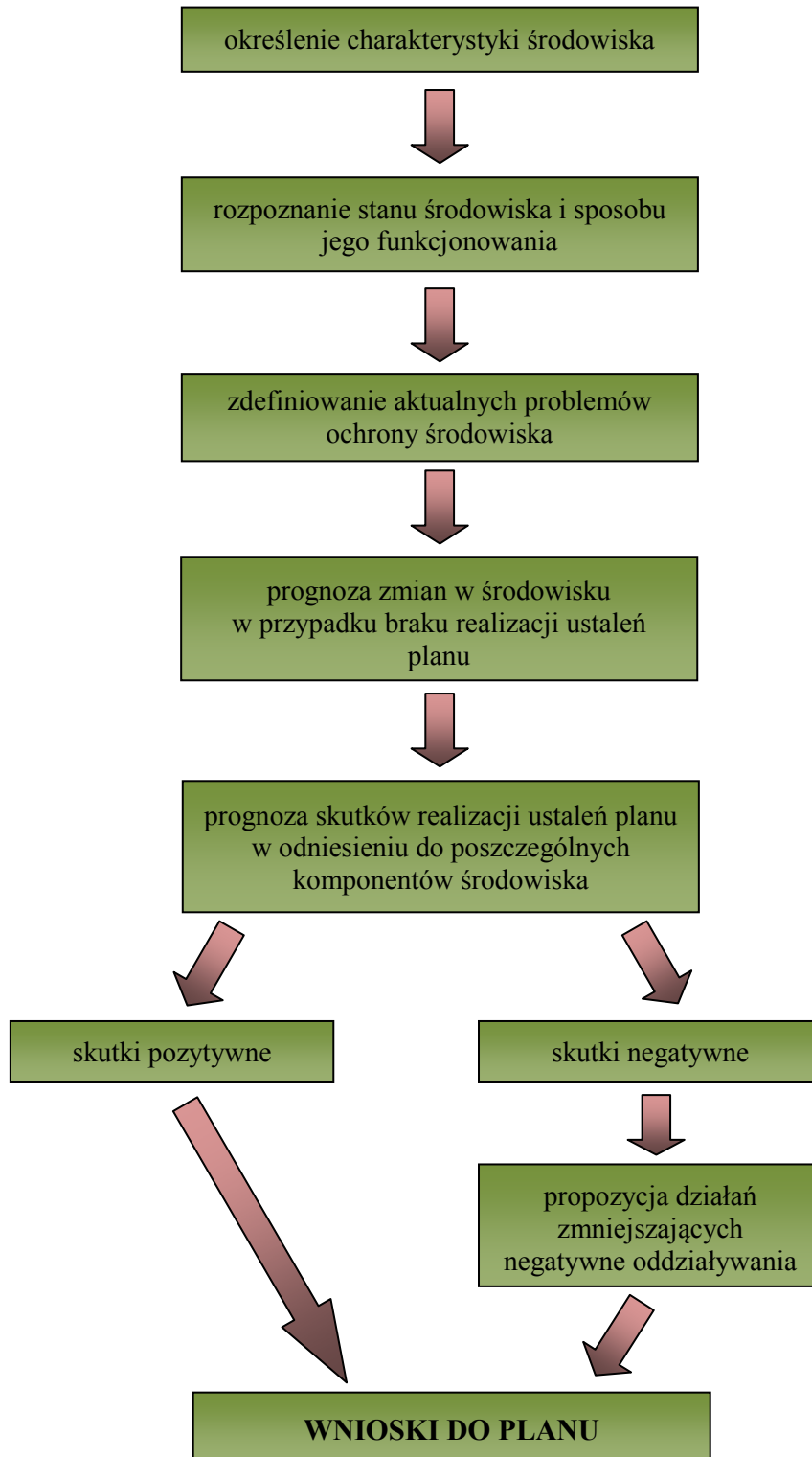
Wiedza na wypunktowane powyżej tematy jest podstawą do przewidzenia kierunków, skali i okresu trwania możliwych oddziaływań.

Na potrzeby prognozy analizuje się istniejące problemy ochrony środowiska, w celu ewentualnego wprowadzenia do planu zapisów likwidujących lub przynajmniej zmniejszających niektóre istniejące uciążliwości.

Najważniejszym etapem opracowania jest prognoza potencjalnego oddziaływania ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska w tym między innymi na środowisko wodno-gruntowe, faunę, florę, ludzi, obszary chronione, powietrze. Identyfikowane są zagrożenia, które mogą powstać oraz możliwości nasilenia lub osłabienia istniejących.

Na końcu formułuje się wnioski, zawierające wskazania zmian, które ewentualnie można wprowadzić w planie w celu zmniejszenia presji jego ustaleń na środowisko lub uzupełnienia ustaleń o pozwalające zmniejszyć lub zlikwidować zagrożenia, których projektanci nie wzięli pod uwagę.

Metodykę przyjętą przy opracowaniu niniejszej prognozy można w uproszczonej formie przedstawić jako następujący schemat:

1.4 MATERIAŁY WEJŚCIOWE

Początkowym etapem prognozy były wizje lokalne. Pomogły one ocenić aktualny stan środowiska i jego potencjalne zagrożenia. Umożliwiły też określenie niektórych walorów przyrodniczych obszaru projektu planu.

Źródłem opisu komponentów środowiska przyrodniczego, ich stanu oraz zagrożeń antropogenicznych jest opracowanie ekofizjograficzne, sporządzone dla obszaru opracowania.

Do sporządzenia prognozy wykorzystano następujące materiały:

- projekt „miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wyszaków dla obrębów geodezyjnych Olszanka, Sitno, Kręgi Nowe”, 2014 r.
- „Podstawowe opracowanie ekofizjograficzne sporządzone na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wyszaków dla obrębów geodezyjnych Olszanka, Sitno, Kręgi Nowe”, Kubera J., Wiliński A., Warszawa 2014 r.,
- projekt zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wyszaków, Wyszaków 2014 r.
- Plan zagospodarowania przestrzennego woj. Mazowieckiego, Warszawa 2004 r.,
- internet:
 - Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie, wios.warszawa.pl,
 - natura2000.eea.europa.eu,
 - Mapy, maps.google.pl,
 - Państwowa Służba Hydrogeologiczna, www.psh.gov.pl.

2. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA NINIEJSZEGO OPRACOWANIA ORAZ SPOSOBY, W JAKICH ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Ochrona środowiska na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym realizowana jest przez akty prawne, w tym ustawy i rozporządzenia. Jednym z najważniejszych jest ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. 2013 nr 0 poz. 1235). Należy mieć na uwadze, że ta ustawa jest między innymi wynikiem ustaleń na szczeblu międzynarodowym - Konwencja o Różnorodności Biologicznej sporządzona w Rio de Janeiro w dniu 5 czerwca 1992 r., w Artykule 14 wprowadza odpowiednie procedury wymagające wykonania oceny oddziaływania na środowisko projektów, które mogą mieć istotne negatywne skutki dla różnorodności biologicznej.

Niniejsze opracowanie tworzone jest ze świadomością aspektu ekologicznego w planowaniu przestrzennym ujętego w Polityce Ekologicznej Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016. Według jej zapisów plan powinien kształtować ład przestrzenny pozwalając na racjonalną gospodarkę. Przez ład przestrzenny należy rozumieć sposób ukształtowania przestrzeni, który tworzy harmonijną całość. Istotna jest przy tym zasada zrównoważonego rozwoju, o której mówi Konstytucja RP w art. 5 – „*Rzeczpospolita Polska (...) zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju*”. Pojęcie zrównoważonego rozwoju może być różnie definiowane. Przy opracowaniu niniejszej prognozy przyjęto, że oznacza ono sposób gospodarowania, który z jednej strony ochroni zasoby środowiska, a z drugiej zapewni rozwój danego obszaru.

W analizowanym planie przewidziano utrzymanie i dalszy rozwój funkcji przemysłowej na terenie istniejącej ubojni znajdującej się na pograniczu wsi Kręgi Nowe i Sitno. Potencjalnie wiąże się to z negatywnymi, choć lokalnymi skutkami dla środowiska. Zagospodarowanie zaproponowane w analizowanym projekcie planu nastawione jest na wynikające z potrzeb społeczeństwa zapewnienie miejsca na realizację funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej. Na znacznej części terenów uwzględniono uzupełnienie takiego użytkowania usługami. Pozostawiono także możliwość kontynuacji działalności rolniczej, utrzymania i rozwoju zabudowy siedliskowej. Tereny rolne nadal mają zdecydowanie dominować w gminie, stanowiąc znakomitą większość obszaru. Uprawy i użytki zielone jako obszary aktywne biologicznie (choć o niskiej bioróżnorodności) będą przekształcane lokalnie, na niewielką skalę. W projekcie planu przewidziano zabudowanie części obszarów leśnych. Jednocześnie wyznaczono nowe obszary lasów, w sąsiedztwie tych, które wg ustaleń planu mają być zachowane. W efekcie lesistość obszaru pozostanie na podobnym poziomie jak dotychczas (w przypadku całkowitej realizacji ustaleń projektu planu powierzchnia lasów zmniejszy się o ok. 1 ha), mimo wprowadzenia zabudowy na nowych przestrzeniach. Realizacja nowych obiektów budowlanych nie musi przyczynić się do zakłócenia funkcjonowania środowiska gminy. Umożliwienie tutaj nowych inwestycji nie powinno wpłynąć negatywnie na najcenniejsze w rejonie tereny przyrodnicze oraz jakość życia ludzi.

Również w *Koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju* (w dokumencie i aktualizacji sporządzonej w 2005 r.) nacisk położony jest na ideę zrównoważonego rozwoju, którą definiuje się jako integrację działań społecznych i gospodarczych w układach przestrzennych, w nawiązaniu do ich naturalnych predyspozycji, z zachowaniem trwałości podstawowych procesów przyrodniczych i związanych z nimi stanami równowagi ekologicznej w celu zaspokajania potrzeb bieżącego pokolenia ale i przyszłych. „*Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju przyjmuje takie rozumienie przyrody, które polega na stopniowym ograniczaniu tempa tworzenia nowych obszarów chronionych oraz upowszechnianiu rozwoju form ochrony przyrody, związanych z użytkowaniem terenu zgodnym z celami ekologicznymi, uwzględniających różne formy własności ziemi i różne metody zarządzania*”. Koncepcja ta wywodzi się z innego dokumentu ustalonego na szczycie unijnym. Jest nim „*Zrównoważona Europa dla lepszego świata: Strategia zrównoważonego rozwoju dla Unii Europejskiej*”, przyjęta na szczycie Rady Europy w czerwcu 2001 r. Jej podstawowe założenia dotyczą

czterech celów strategicznych rozwiniętych w cele szczegółowe i proponowane kierunki działań. Do celów tych należą:

- ograniczenie zmian klimatycznych i wzrost znaczenia „zielonej” energii,
- wzrost bezpieczeństwa zdrowotnego,
- usprawnienie systemu transportowego i gospodarowania przestrzenią,
- odpowiedzialne gospodarowanie zasobami naturalnymi.

Najważniejszymi ustaleniami w zakresie ochrony środowiska na szczeblu państw członkowskich Unii Europejskiej są dyrektywy, wśród których należy wymienić:

- dyrektywę Rady 79/40/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w *sprawie ochrony dzikich ptaków ze zmianami* (Dyrektywa Ptasia);
- dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w *sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory* (Dyrektywa Siedliskowa).

Obie dyrektywy są podstawą prawną tworzenia sieci NATURA 2000, której celem jest zachowanie zagrożonych wyginięciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w skali Europy. Prognozuje się, że ustalenia zawarte w analizowanym planie nie będą oddziaływać negatywnie na obszary NATURA 2000.

Oprócz ww. aktów prawnych na uwagę zasługują także:

- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w *sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko*;
- dyrektywa Rady nr 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w *sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne*.

Cele ochrony środowiska określone na wszystkich szczeblach, także tych lokalnych powinny być uwzględniane w projektowanych dokumentach planistycznych. Przyjęte w analizowanym planie formy zagospodarowania są efektem kompromisu społeczno-gospodarczo-środowiskowego. Plan uwzględnia potrzebę zachowania zasobów środowiska jednocześnie umożliwiając inwestowanie w formach nie godzących w najważniejsze struktury przyrodnicze. Ingerencja w środowisko polega na dopuszczaniu inwestowania na powierzchniach dotychczas niezabudowanych. W planie ustalono ograniczenie uciążliwości akustycznych i innych szkodliwych oddziaływań na środowisko do obrębu działek jednego właściciela, na których one powstają.

3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTOWANEGO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Analiza skutków realizacji ustaleń projektu planu może być wykonywana w ramach oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dokonywanej przez burmistrza Wyszkowa. Obowiązek wykonywania analiz wynika z ustawy *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2012 r. Nr 0, poz. 647). Ocenę aktualności studium i planów sporządza się co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady. Z tą samą częstotliwością wykonywana byłaby analiza skutków realizacji ustaleń przedmiotowego planu. Istotna jest analiza realizacji planu w zakresie kształtowania zieleni i jej ochrony. Przestrzeganie zapisów dotyczących zachowania powierzchni biologicznie czynnej oraz ograniczenia uciążliwych działań do granic działek jednego właściciela jest tu priorytetowe.

Dodatkowym instrumentem analizy skutków realizacji projektowanego planu jest monitoring środowiska prowadzony przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie. Organ ten wykonuje zadania wynikające z Państwowego Programu Monitoringu Środowiska oraz innych zadań określonych w odrębnych przepisach prawa. Wyniki oceny stanu środowiska publikowane przez WIOŚ mogą być jedną z metod analizy skutków uchwalenia projektu planu obrazującą zmiany parametrów jakościowych opisujących stan wód, powietrza, gleb, fauny, flory itp.

4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO ORAZ ODDZIAŁYWANIU NA OBSZARY NATURA 2000

Ze względu na wynikającą z ustaleń projektu planu skalę zagospodarowania oraz jego formę, nie prognozuje się oddziaływań transgranicznych i negatywnego wpływu na obszary włączone do sieci Natura 2000.

Obszar opracowania nie stanowi kluczowego systemu powiązań środowiskowych o znaczeniu ponadlokalnym. Granice projektowanego planu miejscowego usytuowane są niedaleko trzech ważnych pod względem przyrodniczym terenów sieci NATURA 2000, które opisano poniżej.

Na północ od granic planu rozciąga się obszar Natura 2000 **Puszcza Biała PLB140007**. Do najbliższego jej fragmentu od granic planu jest ok. 1,8 km. Jest to obszar stanowiący jeden

z największych kompleksów leśnych na Mazowszu, usytuowany między Bugiem a Narwią. Najważniejszymi rzekami przepływającymi przez te lasy są: Brok, Struga, Truchełka, Turka i Wymarkacz. Lasy w postaci kilku kompleksów, o różnym zwarcie, pokrywają większość obszaru ostoi. Obecnie mają one znaczenie jedynie gospodarcze. Teren zdominowany jest przez suche siedliska porośnięte sośninami w średnim wieku, a lokalnie występują drzewostany dębowo-grabowe, jesionowo-olszowe i olszowe. Niektóre fragmenty zbiorowisk leśnych mają zachowany prawie naturalny charakter. Na obszarze ostoi w dolinach potoków występują również łąki i zarośla wierzbowe oraz dwa małe kompleksy stawów rybnych. Obszar wymaga szczególnej troski w celu utrzymania istniejącego stanu ważnych dla Europy gatunków ptaków. Zagrożenia mogłyby wystąpić w wypadku odstąpienia od obowiązujących zasad gospodarki leśnej.

Na południe od granic projektowanego planu znajduje się obszar **Dolina Dolnego Bugu PLB140001**. W najbliższym miejscu od granic planu oddalony jest o ok. 0,6 km. Występują tu co najmniej 22 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 6 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Ten obszar to bardzo ważna ostoja ptaków wodno-błotnych. Jedno z nielicznych w Polsce stanowisk lęgowych gadożera; do niedawna jedno z nielicznych w Polsce stanowisk kulona. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej (C3, C6) następujących gatunków ptaków: bączek (PCK), bocian czarny, brodziec piskliwy, cyranka, czajka, czapla siwa, krwawodziób, gadożer (PCK), kszyc, kulik wielki (PCK), płaskonos, podróżniczek (PCK), rybitwa białoczelna (PCK), rybitwa czarna, rybitwa rzeczna, rycyk, sieweczka rzeczna, sieweczka obroźna (PCK), zimorodek; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu (C7) występują: bocian biały, kania czarna, derkacz, wodnik i samotnik. Cenny kompleks nadrzecznych lasów o zachowanym charakterze naturalnym, oraz szereg zbiorowisk roślinnych związanych z siedliskami wilgotnymi. Stanowiska rzadkich gatunków roślin. Największe zagrożenie dla awifauny omawianego obszaru Natura 2000 stwarzają obwałowania i odcinanie starorzeczy od współczesnego koryta rzeki oraz zabudowa doliny. Zanieczyszczenie wód, melioracje, tamy zaporowe, trasy szybkiego ruchu, przebudowa drzewostanów w kierunku monokultur sosnowych, kłusownictwo to kolejne zagrożenia dla ptaków i przyrody obszaru.

Obszar **Ostoją Nadbużańska PLH140011** znajduje się ok. 1,5 km od granic projektowanego planu. Jest to naturalna dolina dużej rzeki. Szczególnie cenny jest kompleks nadrzecznych lasów o zachowanym naturalnym charakterze oraz szereg zbiorowisk łąkowych i związanych z siedliskami wilgotnymi, typowo wykształconych na dużych powierzchniach. 16 rodzajów siedlisk z tego obszaru znajduje się w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Stwierdzono tu występowanie 21 gatunków z II Załącznika Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Jest to jeden z najważniejszych obszarów dla ochrony ichtiofauny w Polsce. Obejmuje ona 10 gatunków ryb z II Załącznika Dyrektywy Rady 92/43/EWG, z kozą złotawą i kielbim białopłetwym. Stanowiska rzadkich gatunków roślin w tym 2 gatunki z II Załącznika Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Obszar ma również duże znaczenie dla ochrony ptaków.

Zagrożeniem są obwałowania i odcinanie starorzeczy od współczesnego koryta rzeki, zanieczyszczenie wód, melioracje, tamy zaporowe, trasy szybkiego ruchu, przebudowa drzewostanów w kierunku monokultur sosnowych, kłusownictwo.

Rys. Obszar projektu planu na tle obszarów NATURA 2000 [źródło (mapa w tle) <http://natura2000.eea.europa.eu/>]

Zmiany i skala nowego sposobu zagospodarowania wynikające z ustaleń projektu planu nie powinny wpłynąć na cele, dla jakich sąsiadujące z nim obszary Natura 2000 zostały ustanowione. Dyrektywa Siedliskowa nie określa sposobów ochrony poszczególnych siedlisk i gatunków, ale nakazuje zachowanie tzw. właściwego stanu ich ochrony. W odniesieniu do siedliska przyrodniczego oznacza to, że:

- naturalny jego zasięg nie zmniejsza się,
- zachowuje ono specyficzną strukturę i swoje funkcje ekologiczne,
- stan zachowania typowych dla niego gatunków jest właściwy.

W odniesieniu do gatunków właściwy stan ochrony oznacza natomiast, że:

- zachowana zostaje liczebność populacji, gwarantująca jej utrzymanie się w biocenozie przez dłuższy czas,
- naturalny zasięg gatunku nie zmniejsza się,
- pozostaje zachowana wystarczająco duża powierzchnia siedliska gatunku.

Presje związane ze zmianą zagospodarowania nie powinny znacząco oddziaływać na obszary Natura 2000. Należy tu zaznaczyć, że realizacja przedsięwzięć mogących wywołać taki efekt jest uzależniona od wyniku procedury oceny ich oddziaływania na środowisko oraz na obszary Natura 2000. Takie postępowanie ma gwarantować zachowanie celów i przedmiotów dla jakich powołano dane obszary naturalne. Lokalny charakter przekształceń oraz odległość analizowanej przestrzeni od granic państwa, pozwala jednoznacznie stwierdzić, iż nie powstaną oddziaływania transgraniczne.

Zbadanie wpływu ustaleń projektu planu na obszary Natura 2000 wymaga także analizy w kierunku zachowania ich spójności. Należy przez to rozumieć identyfikację czynników mających wpływ na zachowanie lub odtworzenie we właściwym stanie wszystkich chronionych w ramach sieci gatunków i siedlisk przyrodniczych w całym ich naturalnym zasięgu. Ingerencja w środowisko wynikająca z realizacji ustaleń omawianego projektu planu miejscowego nie powinna wpłynąć negatywnie na spójność sieci Natura 2000. Ze względu na skalę zmian i położenie obszaru opracowania nie prognozuje się ingerencji w siedliska, a potencjalny wpływ na populacje zwierząt (w tym ptaków) prawdopodobnie nie wystąpi.

Innym zagadnieniem jest integralność chronionego obszaru. Pojęcie to jest bardzo szerokie i odnosi się do szeregu cech, czynników i procesów związanych z danym obszarem, które mogą mieć wpływ na cele jego ochrony. Jako cechy i czynniki należy tu w szczególności wymienić:

- powierzchnię obszaru,
- obecność istotnych gatunków i siedlisk przyrodniczych (zarówno chronionych, jak i mających dla tych chronionych znaczenie) oraz stan ich zachowania i ochrony,
- obecność i dostępność istotnych elementów siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, np. żerowisk, schronień, tras wędrówek,
- warunki ekologiczne, w tym parametry fizyczne i chemiczne (np. stosunki wodne),
- wszelkie funkcjonalne połączenia i związki istniejące na danym obszarze i ich dynamika,
- wszelkie procesy zachodzące lub przewidywane na tym obszarze,
- stopień jednolitości (braku fragmentacji) siedlisk,
- obecność i natężenie czynników i oddziaływań szkodliwych (np. powodujących niepokojenie zwierząt), z uwzględnieniem podatności celów ochrony na te zagrożenia.

Realizacja ustaleń projektu planu nie wpłynie w jakikolwiek sposób na integralność najbliższych obszarów Natura 2000. Odległość granic projektu planu do obszarów „naturalnych” jest na tyle znaczna, że zaplanowane zagospodarowanie nie wpłynie na środowiska chronione w ramach sieci.

5. KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA I STAN ŚRODOWISKA

5.1 UWARUNKOWANIA GEOLOGICZNE I OCENA WARUNKÓW GEOLOGICZNO-INŻYNIERSKICH

Obszar projektu planu położony jest na terenie dwóch mezoregionów fizycznogeograficznych:

- w części północnej: Międzyrzecze Łomżyńskie,
- w części południowej: Dolina Dolnego Bugu.

Mezoregionom odpowiadają jednostki geomorfologiczne. Międzyrzecze Łomżyńskie to wysoczyzna morenowa między dolinami Bugu i Narwii. Średnio osiąga wysokość na obszarze gminy od 97 do 115 m n.p.m.

Obszar projektu planu zbudowany jest z utworów czwartorzędowych o miąższości przekraczającej 100 m. W rejonie całej gminy miąższość waha się między 100 a 150 m w obszarze wysoczyzn i wynosi około 100 m w obszarze Doliny Bugu. Na analizowanym obszarze, w podłożu dominują piaski polodowcowe zagęszczone o różnych frakcjach, głównie drobnej i pylastej. Ich miąższość przekracza 4,5 m.. Pod tymi piaskami lub bezpośrednio pod warstwą gleby występują gliny zwałowe stadiału północno-mazowieckiego zlodowacenia środkowo-polskiego, głównie piaszczyste i twaroplastyczne, lokalnie plastyczne (pylaste). Warstwa glin o miąższości 20 – 40 m występuje na rozległych obszarach całej gminy, tworząc niemal ciągły obszar. Tak zbudowane podłoże stanowi nośne grunty o dobrej przydatności pod zabudowę.

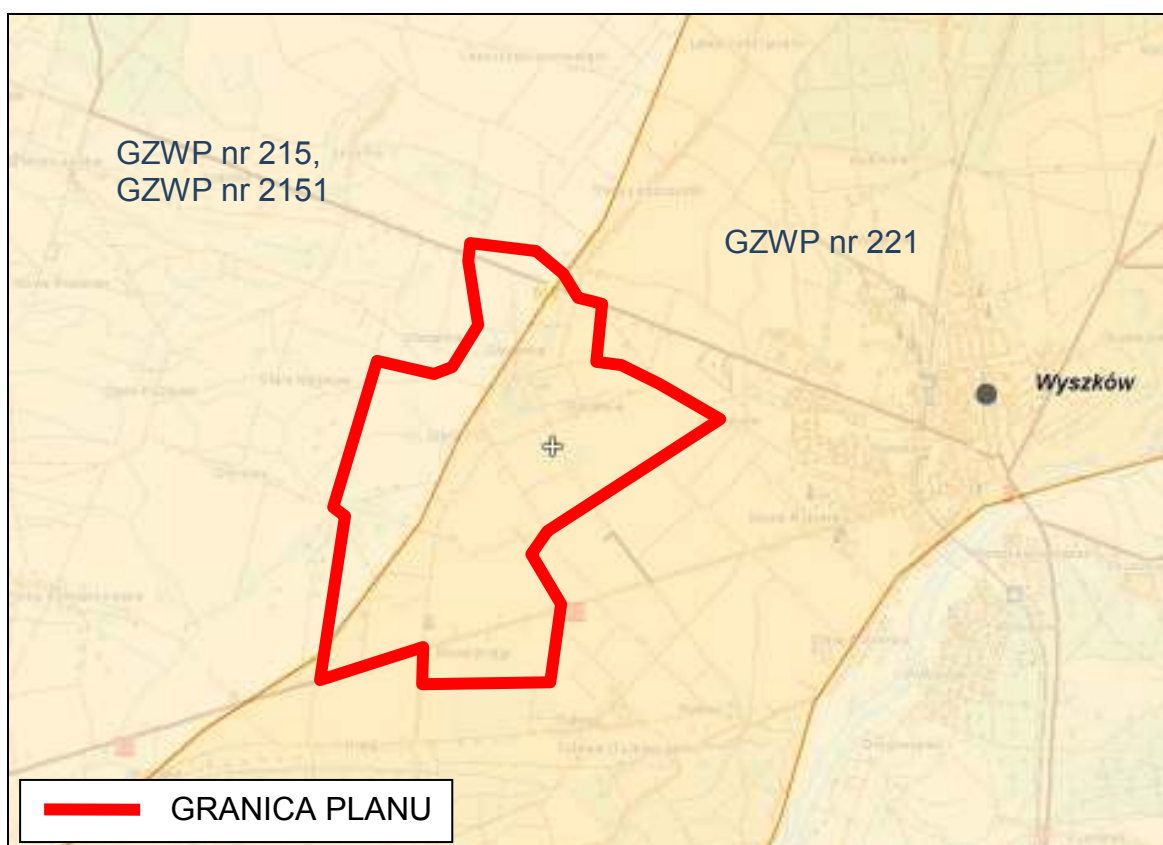
5.2 WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Na obszarze niniejszego opracowania nie występują duże zbiorniki wodne, formą występowania wód powierzchniowych są rowy melioracyjne, głównie w północnej części obszaru planu w miejscowościach Olszanka i Sitno. W niektórych rowach woda przepływa tylko okresowo. Uzupełnieniem wód są niewielkie zbiorniki wśród pól, połączone z kanałami melioracyjnymi.

Fot. Niewielki zbiornik wodny wśród pól [fot.: Jan Kubera] Fot. Kanał melioracyjny [fot. Jan Kubera]

Obszar planu znajduje się w zasięgu trzech głównych zbiorników wód podziemnych: GZWP nr 215 „Subniecka warszawska” GZWP nr 2151 „Subniecka warszawska (część centralna)”, GZWP nr 221 „Dolina kopalna Wyszków”.

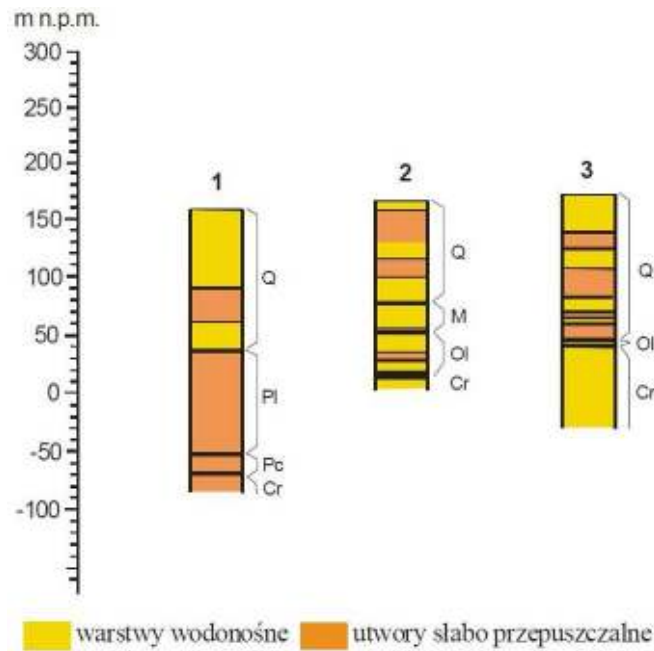

Rys. Położenie obszaru projektowanego planu w sąsiedztwie Głównych Zbiorników Wód Podziemnych [źródło: (mapa w tle) <http://epsh.pgi.gov.pl>].

W związku z implementacją Ramowej Dyrektywy Wodnej osiągnięcie celów w zakresie ochrony i poprawy stanu wód podziemnych oraz ekosystemów bezpośrednio od nich zależnych i celów w zakresie zaopatrzenia ludności w dobrą wodę, mają zapewnić działania w jednostkowych obszarach, tzw. jednolitych częściach wód podziemnych (JCWPd). Są to jednocześnie jednostkowe obszary gospodarowania wodami podziemnymi. Obszar opracowania położony jest według aktualnie obowiązującego podziału w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 54 (w przypadku wprowadzenia od roku 2015 nowego podziału na 172 jednostki obszar znajdzie się w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 55). W jej zasięgu znajdują się profile nr 1, 2 i 3 (oznaczone na rysunku poniżej czarnymi cyframi). Najbliższy obszarowi projektowanego planu jest profil nr 1. Obszar planu znajduje się w północno-zachodniej części JCWPd 54 przy mieście Wyszków – oznaczonym niebieskim punktem i podpisem na rysunku poniżej.

Rys. Zasięg Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 54 i numery profilów w jej zasięgu [źródło: charakterystyka zweryfikowanych JCWPD <http://www.psh.gov.pl>].

Rys. Profile w zasięgu JCWPd nr 54 – profil nr 1 położony jest najbliżej obszaru projektu planu [źródło: charakterystyka zweryfikowanych JCWPd <http://www.psh.gov.pl/>]

SYMBOL całej JCWPd uwzględniający wszystkie profile:

Q₍₁₋₃₎, (M), (Ol), (Cr)

Opis symbolu: na obszarze całej jednostki występuje jeden bądź dwa a lokalnie nawet trzy poziomy wodonośne czwartorzędowe. Ponadto wykształcone są poziomy wodonośne o występowaniu lokalnym: mioceński, oligoceński i kredowy. Generalnie wszystkie wymienione poziomy nie są ze sobą w bezpośredniej więzi hydraulicznej.

- Q - wody porowe w utworach piaszczystych,
- M - wody porowe w utworach piaszczystych,
- Ol – wody porowe w utworach piaszczystych,
- Cr3 - wody szczelinowe w utworach węglanowych.

Jakość wód podziemnych i powierzchniowych monitoruje Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, a wykonawcą pomiarów jest Państwowy Instytut Geologiczny. Ocena stanu chemicznego wód podziemnych w jednolitych częściach wód (JCWPd) i w poszczególnych punktach badawczych dokonano w oparciu o Rozporządzenie Ministra Środowiska z 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz.U. nr 143, poz. 896), które wyróżnia pięć klas jakości:

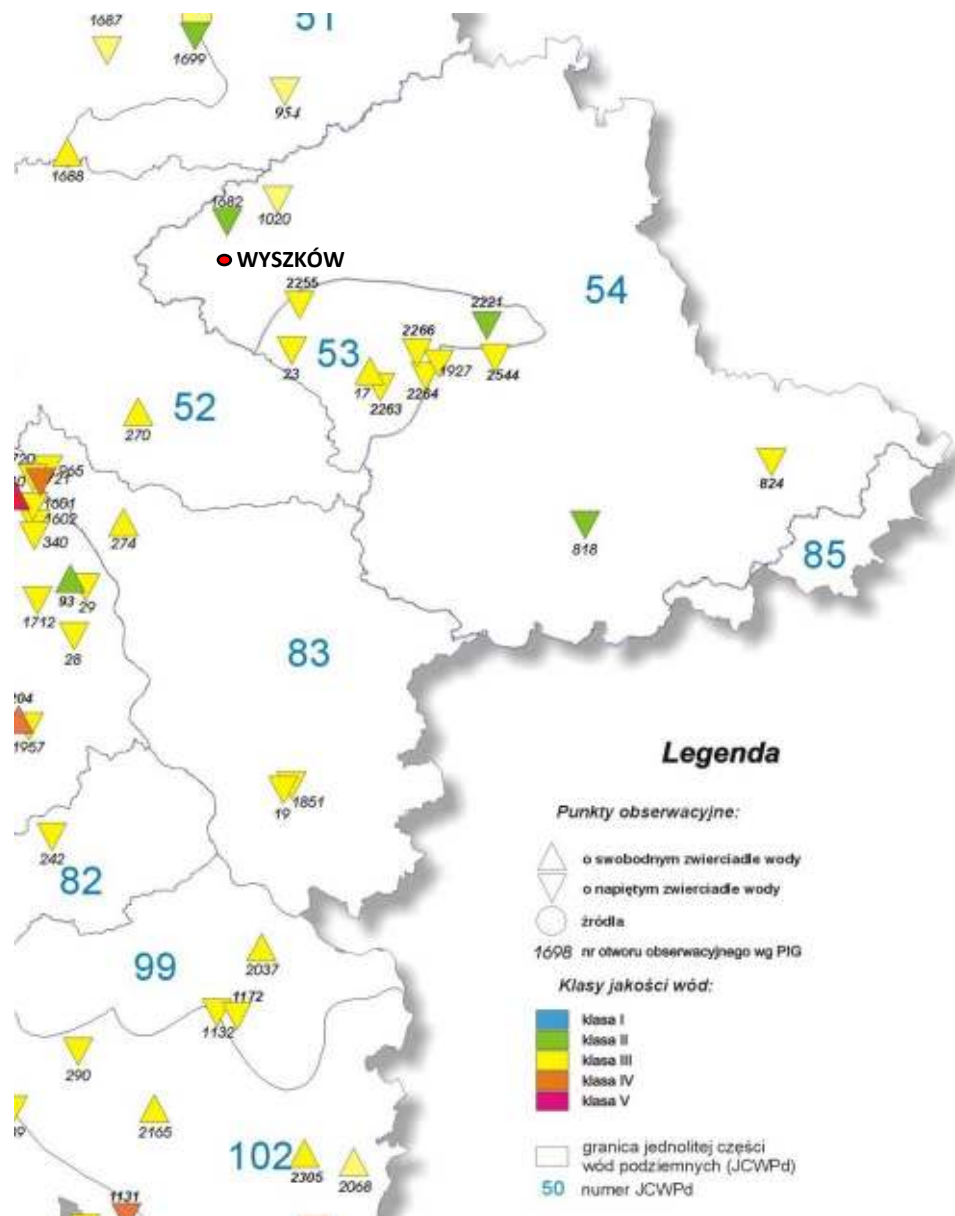
- klasa I – wody bardzo dobrej jakości,
- klasa II – wody dobrej jakości,
- klasa III – wody zadowalającej jakości,

- klasa IV – wody niezadawalającej jakości,
- klasa V – wody złej jakości

oraz dwa stany chemiczne wód:

- stan dobry (klasy I, II i III),
- stan słaby (klasy IV i V).

Poniżej przedstawiono lokalizację punktów badawczych oraz wyniki monitoringu (miasto Wyszaków oznaczono podpisem i czerwoną kropką, znajduje się ono w północno-zachodniej części jednostki JCWPd nr 54).

Rys. Jakość wód podziemnych w 2012 r. (według badań PIG) [źródło: http://wios.warszawa.pl/ftp/dokumenty/zalaczniki/lokalizacja_studni_2012.jpg]

JCWPD	Liczba punktów ogółem	Liczba punktów w II klasie	Liczba punktów w III klasie	Liczba punktów w IV lub V klasie (klasa)	Wskaźniki decydujące o IV lub V klasie punktu	Stan chemiczny JCWPd
54	6	2	4	-	-	dobry

Tab. Stan chemiczny i klasy jakości punktów zlokalizowanych w JCWPd nr 54 [źródło: *Monitoring jakości wód podziemnych w województwie mazowieckim w 2012 roku - wios.warszawa.pl*]

Miejscowość / nr otworu obserwacyjnego	Powiat	Klasa wód w roku	Wskaźniki w zakresie stężeń odpowiadających wodzie o niskiej jakości		Klasa wód w roku	
			2007	IV V	2010	2012
Wyszków/1682	wyszkowski	III	Fe	-	-	II
Siedlce/818	Siedlce-grodzki	III	Fe	-	II	II
Łysów/824	siedlecki	-	-	-	III	III
Brańszczyk/1020	wyszkowski	III	Fe	-	III	III
Zawady/1927	węgrowski	II	-	-	III	III
Jartypory/2544	węgrowski	-	-	-	-	III

Tab. Ocena jakości wód JCWPd nr 54 [źródło: *Monitoring jakości wód podziemnych w województwie mazowieckim w 2012 roku - wios.warszawa.pl*]

5.3 GLEBY

Na obszarze projektu planu występują gleby: brunatne kwaśne, rdzawe, czarne ziemie właściwe, czarne ziemie zdegradowane, murszowate. Stosunkowo dobre w kontekście całego obszaru gminy gleby występują w obrębach Sitno i Olszanka, znajdujących się na obszarze planu. Najlepsze w granicach opracowania są gleby klasy IIIb. Występują one jedynie w dwóch miejscach w Olszance i łącznie stanowią obszar o powierzchni ok. 5 ha, co stanowi niewielki udział, bo jedynie ok. 0,5% powierzchni obszaru planu. Nie występują tu chronione gleby pochodzenia organicznego (torfowe i murszowo-torfowe).

5.4 WARUNKI KLIMATYCZNE I AEROSANITARNE

Obszar planu zalicza się wg rejonizacji klimatyczno-rolniczej R. Gumińskiego do wschodniej dzielnicy rolniczo-klimatycznej. Ten obszar klimatyczny charakteryzuje się najmniejszymi w Polsce opadami rocznymi – ich suma wynosi poniżej 550 mm. Okres wegetacyjny trwa tu od 200 do 220 dni. Liczba dni mroźnych wynosi od 30 – do 50 w roku, a dni z przymrozkami od 100 do 110. Czas trwania pokrywy śnieżnej od 38 do 60 dni w roku.

Wg A. Wosia (Atlas Rzeczypospolitej Polskiej) gmina Wyszków znajduje się w północnej części Regionu Klimatycznego Środkowo – Mazowieckiego. Przeciętnie występuje

w nim 76 dni ze średnią temperaturą powyżej 15 stopni, w tym 14 dni z pogodą słoneczną bez opadu oraz 81 dni ze średnią temperaturą w granicach 5-15° C, w tym 9 dni z pogodą słoneczną bez opadu.

Obszar gminy charakteryzuje się jednak dużym zróżnicowaniem topoklimatu. Różnice wynikają z odmiennej geomorfologii i związanego z tym pokrycia terenu. Obszar opracowania znajduje się w prawobrzeżnej części gminy (na północ od rzeki Bug), gdzie panują przeciętne dla regionu warunki topoklimatyczne. Poniżej przedstawiono charakterystykę parametrów klimatu, wg pomiarów lokalnej stacji klimatycznej Wyszaków, za okres 1955 – 1964:

- średnia roczna temperatura powietrza: 7,2° C,
- średnia temperatura powietrza w miesiącu najcieplejszym - lipcu: 18,5° C,
- średnia temperatura powietrza w miesiącu najchłodniejszym – lutym: -4,0° C,
- średnia wilgotność powietrza: 81,5%,
- średnie zachmurzenie 59,6%,
- średnia suma opadu rocznego 541 mm,
- średnia długość okresu bezprzymrozkowego: 168 dni,
- średnia liczba dni gorących, z temperaturą powyżej 25° C: 36
- średnia liczba dni mroźnych z temperaturą minimalną poniżej -10° C: 28
- średnia liczba dni z opadem poniżej 0,1 mm: 142,6.

Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. Nr 0 poz. 1232) Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska co roku dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w poszczególnych strefach. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz.U. z 2012 r. poz. 914) dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnionych w ocenie strefę stanowi:

- aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
- miasto nie będące aglomeracją o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy,
- pozostały obszar województwa, nie wchodzący w skład aglomeracji i miast powyżej 100 tys. mieszkańców oraz aglomeracji.

W województwie mazowieckim wydzielono 4 strefy:

- aglomerację warszawską,

- miasto Radom,
- miasto Płock,
- strefę mazowiecką.

Wyszków znajduje się w strefie mazowieckiej (kod strefy mazowieckiej to PL1404). W zależności od stopnia zanieczyszczenia wyróżnia się klasy jakości, gdzie stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy:

- Dla substancji, dla których określone są poziomy dopuszczalne lub docelowe:
 - klasa C –przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe,
 - klasa B –przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji,
 - klasa A –nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych oraz dla ozonu,
- Dla substancji, dla których określone są poziomy celu długoterminowego:
 - klasa D1 – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
 - klasa D2 – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego.
- Dla substancji dla których określone są poziomy docelowe:
 - klasa A – stężenia PM_{2,5} na terenie strefy nie przekraczają poziomu docelowego,
 - klasa C2 – stężenia PM_{2,5} przekraczają poziom docelowy.

W zależności od uzyskanych wyników dla każdej ze stref podejmuje się odpowiednie działania w celu poprawy stanu powietrza. W poniższych tabelach przedstawiono wyniki oceny jakości powietrza za 2012 rok w strefie mazowieckiej PL1404.

Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy													
SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM ₁₀	PM _{2,5} ¹⁾	PM _{2,5} ²⁾	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	O ₃ ²⁾	O ₃ ³⁾
A	A	A	A	C	C	C2	A	A	A	A	C	A	D2

Tab. Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych pod kątem ochrony zdrowia [źródło: *Roczna ocena jakości powietrza w woj. Mazowieckim, raport za rok 2012, WIOŚ, Warszawa, kwiecień 2013*]

¹⁾ wg poziomu dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji,

- 2) wg poziomu docelowego,
 3) wg poziomu celu długoterminowego.

Symbol klasy wg poziomu docelowego	Symbol klasy wg poziomu celu długoterminowego
A	D2

Tab. Klasyfikacja strefy z uwzględnieniem kryteriów określonych dla ozonu, pod kątem ochrony zdrowia [źródło: *Roczna ocena jakości powietrza w woj. Mazowieckim, raport za rok 2012, WIOŚ, Warszawa, kwiecień 2013*]

Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń w strefie		
SO ₂	NO _x	O ₃
A	A	A

Tab. Wynikowe klasy strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej, dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin [źródło: *Roczna ocena jakości powietrza w woj. Mazowieckim, raport za rok 2012, WIOŚ, Warszawa, kwiecień 2013*]

Ponieważ dla pyłów PM10 i PM2,5 (wg poziomu dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji) klasa wynikowa to C, strefa mazowiecka wymaga wykonania Programu Ochrony Powietrza. Obowiązek ten wynika z art. 91 pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. Nr 0 poz. 1232).

Hałas w granicach planu determinowany jest głównie natężeniem ruchu samochodów. Szczególnie ruchliwe, a co za tym idzie hałasogenne są droga wojewódzka nr 618 i droga krajowa nr 62.

5.5 FLORA

Na terenie gminy istnieje ogromna bioróżnorodność florystyczna. Znajdują się tu powierzchnie zbiorowisk leśnych, łąkowych, nadwodnych, zadrzewień śródpolnych, przydrożnych a także zieleń towarzysząca zabudowie.

Największą powierzchnię na obszarze projektowanego planu zajmują grunty orne - ok. 72%. Łąki, pastwiska i sady zajmują ok. 3%, lasy także ok. 3%, grunty wydzielone pod rowy melioracyjne i wody ok. 0,5%. Pozostałe powierzchnie to działki budowlane i drogi. Analizowany obszar porastają głównie zbiorowiska antropogeniczne - tereny pól i łąk w większości są pozbawione roślinności naturalnej. Uprawa rolna przyczynia się do monokulturowego charakteru flory. Na poszczególnych kwaterach uprawiany jest zazwyczaj jeden gatunek. Łąki odznaczają się zdecydowanie większym zróżnicowaniem gatunkowym roślin, szczególnie areale graniczące z lasem. Zadrzewienia śródpolne występują sporadycznie w stosunku do całości analizowanej powierzchni. Budują je gatunki pospolite na terenie kraju. W kilku miejscach, głównie w miejscowości Olszanka znajdują się niewielkie sady. Na działkach zabudowanych jest zieleń w bardzo urozmaiconej formie – od trawników po krzewy

i drzewa ozdobne. Zieleni towarzyszącej drogom jest niewiele, szpalery obecne są przy drogach krajowej nr 62 i wojewódzkiej nr 618 oraz przy mniejszych drogach, również gruntowych. Lasy tworzą głównie brzozy i sosny.

Duże kompleksy leśne najbliższe obszarowi opracowania to Puszcza Kamieniecka – po drugiej stronie rzeki Bug oraz Puszcza Biała na północ od obszaru planu. W Puszczy Kamienieckiej dominuje sosna w wieku 40-80 lat, z licznym udziałem drzewostanów młodszych. W Puszczy Białej dominuje sosna w wieku 40-80 lat i starszym, z dużym udziałem dębu.

5.6 FAUNA

Gminę Wyszaków wyróżnia wysoki stopień naturalności oraz zróżnicowanie siedlisk doliny Bugu i lasów południowej, lewobrzeżnej części miasta. Naturalne obszary przyrodnicze gminy są ostoją ornitologiczną o międzynarodowej randze. Występuje tu ponad 220 gatunków ptaków z czego 150 stanowią ptaki lęgowe w tym gatunki rzadkie związane z obszarami podmokłymi i dolinami rzecznyymi. Dolina Bugu oraz Liwca są obszarami specjalnej ochrony ptaków OSO w Europejskiej Sieci Obszarów Natura 2000.

W granicach projektowanego planu występują zwierzęta typowe dla siedlisk łąkowych – sarny, lisy. Ze względu na bliskość lasów można spotkać także dzika. Najwidoczniejsze w świecie fauny są ptaki, które znajdują tu dobre warunki bytowe. Łąki, pola, zadrzewienia a także przestrzeń zabudowana stwarzają dogodne warunki do żerowania i wyprowadzania lęgów. Szczególnie cenne są tu zadrzewienia śródpolne. Prawdopodobnie występują tu ptaki drapieżne takie jak myszołów, kobuz, pustułka czy krogulec, dla których otwarte przestrzenie to doskonałe rewiry polowań. Możliwa jest także sporadyczna obecność gatunków związanych z okolicznymi obszarami Natura 2000.

5.7 WALORY KRAJOBRAZOWE

Krajobraz w granicach niniejszego opracowania odznacza się dużymi walorami estetycznymi. Na jego wizerunek wpływ mają obszary rolne, które zajmują największe powierzchnie. Mozaika pól uprawnych, łąk gruntów zadrzewionych i zakrzewionych z lasami czyni omawiany obszar malowniczym.

Występujące sporadycznie zadrzewienia śródpolne są nieodłącznym elementem wiejskiego krajobrazu Polski. Dobre wrażenie robią szpalery drzew, szczególnie przy mniejszych, polnych drogach. Roślinność drzewiasta, w tym gatunki ozdobne, częściowo przesłania zabudowę. Dzięki temu krajobraz jest urozmaicony i budynki nie stanowią przesadnie wyeksponowanej, dominującej formy. Jako czynnik zmniejszający atrakcyjność przestrzeni można wymienić pełne ogrodzenia. Występują one jednak rzadko i nie są problemem na skalę całego obszaru opracowania.

Podczas wizji lokalnej natrafiono na małe „dzikie wysypisko śmieci”, na obrzeżach lasu znajdującego się przy granicy obrębów Sitno i Kręgi Nowe. Oczywiście jest to zjawisko niekorzystne dla środowiska przyrodniczego, w tym walorów krajobrazowych.

Zabudowa skupia się wokół dróg i nie jest zbyt rozproszona, tworzy ciągłe układy. Wyjątkiem są obszary przy drodze krajowej nr 62, gdzie poszczególne budynki są często oddzielone niezabudowanymi przestrzeniami rolniczymi. Budynki na całym obszarze planu mają podobne wysokości, nie przekraczające 3 kondygnacji i spadziste dachy. Uroku dodają budynki drewniane z pierwszej połowy XX w. Za to wśród nowej zabudowy zdarzają się budynki jednorodzinne o skomplikowanych formach, rażąco odbiegających od charakteru otoczenia. Na szczęście niezbyt często. Na obszarze planu znajduje się kilka kapliczek przydrożnych, charakterystycznych dla wsi, urozmaicających przestrzeń. Są wartościowe jako rozpoznawalne akcenty, stanowiące rodzaj dominant przestrzennych i dlatego powinny zostać zachowane.

Podsumowując, krajobraz na obszarze planu jest dość stonowany, a jednocześnie interesujący i atrakcyjny. Miejscowo można zauważyć cechy działające na szkodę estetyki, ale w szerszej perspektywie widać harmonijny układ i potencjał do jego kontynuacji i ulepszenia.

Fot. Szpalery drzew przy drogach dodają uroku przestrzeni [fot. Jan Kubera]

5.8 HISTORYCZNO – KULTUROWE OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE

Do rejestru zabytków wpisany jest obszar przy szkole podstawowej w Olszance - park podworski z XIX w. Nr rej. A-577.

Na obszarze projektu planu są obiekty wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków:

- budynek drewniany Sitno 14,
- budynek drewniany Olszanka 29,
- budynek drewniany Olszanka 12,
- cmentarz z I Wojny Światowej żołnierzy niemieckich i rosyjskich w miejscowości Kręgi Nowe,
- stanowiska archeologiczne:
 - w Olszance: 49-70/5, 49-70/13, 49-70/14, 49-70/16,
 - w Sitnie: 49-69/21,
 - w Kręgach Nowych: 49-69/20, 49-70/32, 49-70/34.

Budynek Olszanka 12 wpisany do Gminnej Ewidencji Zabytków [fot. Jan Kubera]

6. POWIĄZANIA PRZYRODNICZE I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA

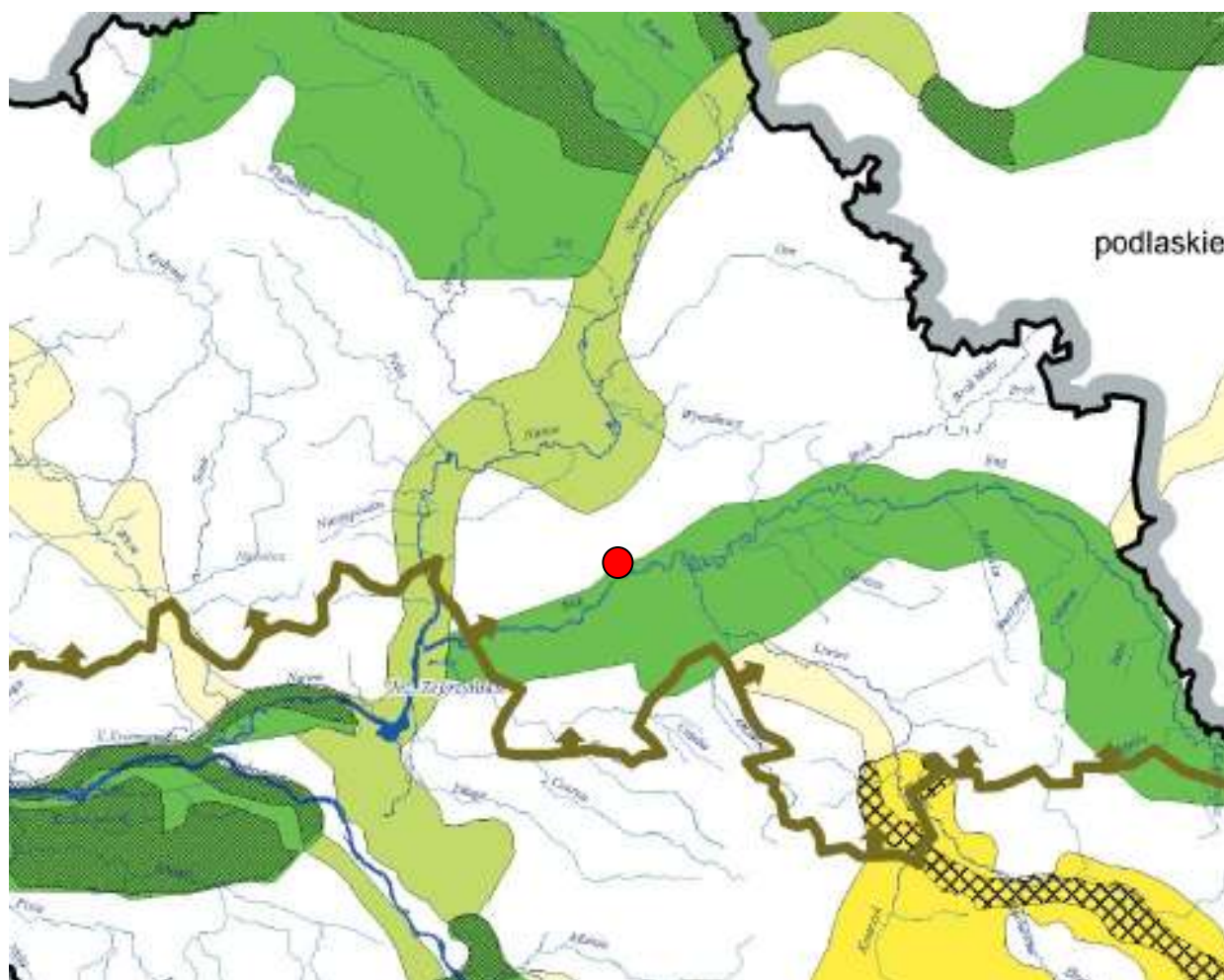
Korytarz ekologiczny to obszar umożliwiający migrację roślin, zwierząt i grzybów. Główną funkcją jaką pełni jest umożliwienie przemieszczania się organizmów między poszczególnymi siedliskami. Obecność ww. struktur przyrodniczych decyduje o zasilaniu biologicznym danego obszaru, zachowaniu jego różnorodności biologicznej i powiązaniu

z otoczeniem aktywnym biologicznie. Na terenie gminy Wyszaków głównym korytarzem ekologicznym jest rzeka Bug oraz jej dopływy. Dolina Bugu stanowi istotny korytarz migracyjny o randze ponadlokalnej, odznaczający się bogatą fauną i florą. Ze względu na fakt niewielkiej odległości analizowanego obszaru do Doliny Bugu możliwy jest jej wpływ na tutejsze środowisko np. poprzez sporadycznie pojawiające się ptaków charakterystycznych dla terenów nadrzecznych.

Obszar opracowania nie stanowi kluczowego systemu powiązań środowiskowych o znaczeniu ponadlokalnym. Granice projektowanego planu miejscowego usytuowane są niedaleko trzech ważnych pod względem przyrodniczym terenów sieci NATURA 2000, które opisano w rozdziale 4 „Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko oraz oddziaływaniu na obszary Natura 2000”.

Obszar opracowania zawdzięcza powiązania w zakresie fauny bliskiemu sąsiedztwu z doliną Bugu. Tak samo jak ona, granice analizowanego planu znajdują się wewnątrz obszaru funkcjonalnego Zielone Płuca Polski, który został utworzony w celu ochrony unikatowych cech środowiska przyrodniczego i kulturowego, zachowania powiązań przyrodniczych i promowania rejonu, który obejmuje.

Obszar projektu planu, powierzchniowo zawarty jest w sieci ECONET-POLSKA. Jak widać na ilustracji poniżej, zlokalizowany jest na „obszarze węzłowym o znaczeniu międzynarodowym”, ciągnącym się wzdłuż rzeki Bug. Oznacza to, iż analizowana przestrzeń pełni ważną rolę w funkcjonowaniu środowiska w skali ponadlokalnej. Obecnie sieć ECONET-POLSKA nie posiada umocowania prawnego lecz wciąż przywoływana jest w wielu dokumentach, stanowiąc pewne wytyczne dla polityki przestrzennej.

orientacyjna lokalizacja obszaru projektu planu

obszary węzłowe o znaczeniu międzynarodowym

biocentra i strefy buforowe

obszary węzłowe o znaczeniu krajowym

biocentra i strefy buforowe

korytarze ekologiczne o znaczeniu międzynarodowym

korytarze ekologiczne o znaczeniu krajowym

granica województwa mazowieckiego

granica obszaru funkcjonalnego ZPP

Obszar projektu planu na tle sieci ECONET-POLSKA (czerwoną kropką oznaczono orientacyjną lokalizację obszaru planu) [źródło: *Plan zagospodarowania przestrzennego woj. Mazowieckiego, Warszawa 2004 r.*]

7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA

Dotychczasowe zmiany stanu środowiska wynikają głównie z aktywności ludzi, która niekiedy stymuluje procesy naturalnie zachodzące w ekosystemach. Zaznaczyć jednak należy, że w granicach projektowanego planu nie pojawiła się działalność trwale degradująca duże

obszary. Omawiana przestrzeń ma charakter rolniczy. Dotychczas głównym sposobem wykorzystania gruntów była ich uprawa, co skutkowało zmianą naturalnych siedlisk w monokulturowe uprawy. Dość wcześnie doprowadziło to do powstania sieci osadniczej i wylesienia.

Przekształceń środowiska należy się spodziewać w rejonach zabudowy. Wznoszenie nowych obiektów budowlanych zawsze skutkuje zmianami w środowisku wodno-gruntowym, Dochodzi do izolacji gleby przez powierzchnie nieprzepuszczalne oraz dewastacji „pierwotnej” szaty roślinnej. Do takich zjawisk dochodzi od setek lat. Skutki środowiskowe stopniowej urbanizacji jednak nie wpłynęły istotnie na stan środowiska na obszarze projektu planu i gminy, między innymi dzięki zachowaniu stosunkowo małej intensywności zabudowy oraz utrzymywaniu jej w dość zwartych skupiskach osadniczych. W pewnym sensie powstał stan równowagi ekologicznej, co jest zjawiskiem korzystnym dla środowiska, jego funkcjonowania oraz warunków i jakości życia ludzi.

W granicach analizowanego opracowania brak zorganizowanego systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków sanitarnych. Istnieją tylko lokalne układy kanalizacji odprowadzające ścieki do zbiorników bezodpływowych, które opróżniane są okresowo i wywożone do ścieków. Istniejąca gospodarka ściekowa zagraża skażeniem środowiska naturalnego. Choć nie stwierdzono tego podczas wizji lokalnej na obszarze projektu planu, zbiorniki na ścieki sanitarne bywają czasem nieszczelne, lub celowo rozszczelniane w celu oszczędzenia na kosztach wywozu do oczyszczalni. Istnieje więc ryzyko przedostawania się zanieczyszczeń bytowych bezpośrednio do gruntu i wód gruntowych na skutek wycieków z indywidualnych instalacji ściekowych. Do czasu wybudowania systemu kanalizacyjnego należy się liczyć z tym problemem.

Podsumowując stwierdza się, iż w granicach projektu planu nie doszło do istotnych zmian środowiska czyli takich, które radykalnie wpłynęłyby na jego jakość i funkcjonowanie. Dotychczasowe przekształcenia nie odbiegają charakterem od występujących na innych obszarach wiejskich na Mazowszu.

8. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU

Pozostawienie dotychczasowych form zagospodarowania rodzi dwojakie konsekwencje. Z jednej strony odstąpienie od realizacji przyjętych koncepcji zagospodarowania może być korzystne dla środowiska ze względu na pozostawienie terenów rolnych, z drugiej zaś nie zostaną zlikwidowane dotychczasowe oddziaływania, a niekiedy mogą przybrać na sile. Odpowiednie zagospodarowanie pomimo potencjalnych przekształceń jakie może wywołać, pozwala na lepszą i skuteczniejszą ochronę zasobów środowiskowych, na stworzenie równowagi w układzie człowiek – środowisko. Niebezpieczeństwo zmian negatywnych powstać może wówczas, gdy brak realizacji ustaleń planu doprowadzi do kontynuacji i nasilenia istniejących presji środowiskowych lub spowoduje powstawanie nowych oddziaływań dotychczas nieobserwowanych.

Zmiany w środowisku przyrodniczym, jakie mogą nastąpić przy zachowaniu obecnego sposobu zagospodarowania i użytkowania zasobów, warto rozważyć uwzględniając ich przyczyny. Źródła przemian mogą być naturalne lub antropogeniczne.

W wyniku naturalnej sukcesji powstają nowe siedliska oraz zachodzi stopniowa ekspansja gatunków charakterystycznych dla środowiska leśnego. Jednocześnie zanikają gatunki, które preferują ekosystemy łąkowe, pastwiskowe czy inne, na których następują kolejne etapy sukcesji. Zaniechanie użytkowania niektórych gruntów pozwala na odtworzenie potencjalnej roślinności naturalnej. Użytkowanie terenów rolnych zmniejsza tempo tego procesu.

Ponieważ lokalnie nie występują znaczące naturalne czynniki kształtujące środowisko przyrodnicze, główny wpływ będzie na nie miał człowiek. Na obszarze opracowania zauważalna jest tendencja do osiedlania się mieszkańców miasta. Jest tu stosunkowo dużo nowych budynków jednorodzinnych, którym na działkach, na których są posadowione, nie towarzyszy żadna inna funkcja. Urbanizacja będzie postępować szczególnie w sąsiedztwie ciągów komunikacyjnych oraz istniejących terenów zabudowy. Rozprzestrzenianie funkcji mieszkaniowej spowoduje przekształcenia charakterystyczne dla tego kierunku zagospodarowania, tj. zmiany rzeźby terenu, struktury gleb, szaty roślinnej, ingerencję w siedliska zwierząt, naruszenie stosunków wodnych. Poza wykopami pod fundamenty, z uwagi na niewielkie deniwelacje, nie prognozuje się znacznych zmian rzeźby terenu. Zabudowa wkroczy na część użytkowanej dotychczas rolniczo przestrzeni, co może spowodować intensyfikację produkcji roślinnej i zwierzęcej na innych obszarach. W tym przypadku mogą nastąpić znaczące przekształcenia, a nawet degradacja ekosystemów, związana ze wzrostem ilości odpadów i problemem ze składowaniem lub utylizacją, chemizacją rolnictwa, intensyfikacją stosowania nawozów. Następstwem nadmiernego nawożenia może być znaczne przekształcenie struktury i liczebności gatunkowej roślin i zwierząt, w szczególności owadów, a w konsekwencji rodziny ptaków. W przypadku takiego rozwoju zdarzeń, nastąpiłby również wpływ powierzchniowy zanieczyszczeń, który stanowi zagrożenie dla wód gruntowych płytkiego zalegania oraz wód powierzchniowych.

Intensywna produkcja rolnicza i duże zapotrzebowanie na wodę o jakości umożliwiającej gospodarcze wykorzystanie zwiększą eksploatację wód podziemnych, co prowadzić może do powstania deficytów w skali lokalnej. Spadek potencjału produkcyjnego gleb w wyniku mechanizacji prac polowych zaowocuje koniecznością zastosowania zabiegów agrotechnicznych w celu poprawy żyzności. W wyniku przemysłowych metod uprawy, upowszechnią się monokultury co zmniejszy walory przyrodnicze i estetyczne krajobrazu. Alternatywę dla tego kierunku przemian w zakresie rolniczej działalności człowieka stanowi rolnictwo ekologiczne jako przyjaźniejsze środowisku.

Analizując potencjalne zmiany stanu środowiska i funkcjonowania poszczególnych ekosystemów przy zachowaniu dotychczasowych form zagospodarowania, w szczególności sposób należy uwzględnić warunki sanitarne i infrastrukturę techniczną. Utrzymanie obecnego tempa rozbudowy sieci wodociągowej z równocześnie nieadekwatnym tempem realizacji systemu oczyszczania ścieków zagrozi stanowi sanitarnemu wód. W projekcie planu ustalono usuwanie odpadów w ramach zorganizowanego i o powszechnej dostępności komunalnego systemu zbierania i usuwania odpadów stałych. Utrzymanie porządku i czystości w gminie należy do zadań własnych gminy, zatem posiada ona środki ku poprawie jakości życia, poziomemu rozwojowi

lokalnego poprzez wzrost liczby miejsc pracy i pobudzenie aktywności gospodarczej dzięki realizacji systemu gospodarki odpadami.

Zwykle, dla umożliwienia prowadzenia prac konserwacyjnych i renowacyjnych na urządzeniach melioracji wodnych należy zachować minimum 5 m odległości nowych budynków od rowu. W planie ustalono nieprzekraczalne linie zabudowy w odległości 8 m od rowów melioracyjnych. Powiększona odległość jest korzystna ze względu na zabezpieczenie zabudowy przed wodą, która w przypadku dużych wezbrań może wylewać się poza rowy.

Wzmożony ruch kołowy będzie skutkować wzrostem emisji zanieczyszczeń do atmosfery, szczególnie gazów CO, SO₂, NO₂, węglowodorów, ołowiu oraz jego związków, pyłów PM10. Nie bez znaczenia będzie też wzrost natężenia hałasu i potencjału zachodzenia wypadków drogowych.

W zakresie zmian pozytywnych prognozuje się wzrost powierzchni terenów zieleni wysokiej. W sąsiedztwie obszarów leśnych, w wyniku naturalnej sukcesji mogą pojawić się nowe drzewa. Ponadto grunty o niskiej przydatności rolniczej, przylegające do lasów, prawdopodobnie przeznaczone zostałyby pod zalesienie.

Bez szczegółowych zasad zagospodarowania wprowadzonych ustaleniami planu może dojść do niekontrolowanego rozwoju zabudowy i powstania obiektów wprowadzających chaos do krajobrazu.

Powyżej omówiono skutki potencjalnego niekontrolowanego rozwoju. Wprowadzanie planów miejscowych służy ułatwieniu procesów inwestycyjnych i przyspieszeniu procedur związanych z realizacją nowych przedsięwzięć. Skutkiem odstąpienia od realizacji ustaleń projektu planu może zatem być również zahamowanie rozwoju rejonu. Brak nowych terenów przeznaczonych w planie pod inwestycje może okazać się bardzo poważnym ograniczeniem rozwojowym, niekorzystnym dla gospodarki. To właśnie w granicach analizowanych terenów powstaną nowe miejsca pracy.

Podsumowując, wśród zmian i skutków jakie mogłyby nastąpić w przypadku odstąpienia od realizacji ustaleń projektu planu i jakie można określić jako korzystne dla środowiska należy wymienić:

- zachowanie arealów rolnych – powierzchnia, choć użytkowana niekiedy dość intensywnie, wciąż pozostaje aktywna biologicznie,
- zachowanie rolniczego krajobrazu,
- utrzymanie barier migracyjnych (drogi) na obecnym poziomie,
- zachowanie cennych stref ekotonu,
- możliwość regeneracji środowiska i jego „umacniania” na skutek odstąpienia od produkcji rolnej.

Należy zdać sobie sprawę z faktu, że ww. korzyści mogą zostać przynajmniej częściowo zachowane poprzez ścisłe określenie zasad kształtowania zabudowy w sposób najmniej ingerujący w środowisko, a więc zachowanie odpowiednich wskaźników powierzchni biologicznie czynnej, arealów działek, określonych gabarytów zabudowy oraz zapewnienie wszelkich urządzeń czy instalacji służących ochronie środowiska.

Jako negatywne skutki odstąpienia od realizacji ustaleń analizowanego projektu planu wymienić należy:

- nierównomierny rozwój infrastruktury wodociągowej i sanitarnej,

- realizacja zabudowy dysonującej z otoczeniem i w nieprzemysłanych pod względem urbanistycznym miejscach,
- lokalny brak realizacji potrzeb społecznych i gospodarczych (inwestycyjnych),
- nieokreślone kierunki rozwoju przestrzeni wokół obiektów i obszarów zabytkowych,
- nadmierna intensyfikacja gospodarki rolnej, groźna przede wszystkim dla jakości wód gruntowych i powierzchniowych.

9. PODSTAWOWE UWARUNKOWANIA DLA ZAGOSPODAROWANIA WYNIKAJĄCE Z OPRACOWANIA EKOFIZJOGRAFICZNEGO

Poniżej przedstawiono uwarunkowania dla zagospodarowania będące wynikiem analizy środowiska, jego stanu i powiązań, zawarte w „*Podstawowym opracowaniu ekofizjograficznym sporządzonym na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wyszaków dla obrębów geodezyjnych Olszanka, Sitno, Kęgi Nowe*”.

PRZYDATNOŚĆ DO DALSZEGO UŻYTKOWANIA

W opracowaniu ekofizjograficznym, wyposażonym w część graficzną, zaproponowano kierunki zagospodarowania. Zostały one określone poprzez umowny podział całego obszaru na mniejsze jednostki powierzchniowe. Przedmiotowe jednostki grupują tereny o podobnych lub takich samych uwarunkowaniach decydujących o zagospodarowaniu. Określono możliwości lokalizacji zabudowy intensywnej i ekstensywnej oraz wskazano tereny, które bezwzględnie powinny być zachowane ze względu na pełnione funkcje środowiskowe.

Tereny rolne

Ze względu na przeważający udział terenów rolnych w całości opracowywanego obszaru, uznano ich wyodrębnienie za konieczne. Stwierdzono iż dla przestrzeni o takiej funkcji istotna jest minimalizacja negatywnych skutków obecnego użytkowania. Oznacza to, że powinno się zwracać szczególną uwagę na ochronę gleb oraz prowadzić starania propagujące ekologiczne formy uprawy rolnej. Do terenów rolnych zaliczono oprócz gruntów ornych łąki i zadrzewienia. Wg zaleceń opracowania ekofizjograficznego, wszelkie działania na terenach rolnych powinny uwzględniać bioróżnorodność i estetykę krajobrazu. W związku z tym struktury zieleni wysokiej powinny pozostać w nienaruszonym stanie i nie można doprowadzić do ich izolacji przez zabudowę lub inne bariery. Oceniono, że w skali opracowania są to struktury najcenniejsze. Zalecono zachowanie zieleni towarzyszącej rowom melioracyjnym.

Tereny zabudowy

Poszerzenie zasięgu zabudowy uznano za dopuszczalne pod warunkiem realizacji nowych inwestycji jako uzupełnienie istniejącej zabudowy, tak by stworzyć jeden, czytelny układ przestrzenny, co jest także uzasadnione ekonomicznie. Powinno się koncentrować zabudowę przy istniejących ciągach komunikacyjnych. Każdy obiekt, w którym będą przebywać ludzie powinien być podłączony do kanalizacji i wodociągu. W trakcie prac inwestycyjnych należy zwrócić uwagę na właściwy przebieg ich poszczególnych etapów oraz

zagospodarowanie odpadów. Opracowanie ekofizjograficzne odnosi się także do kwestii zieleni towarzyszącej zabudowie. Stwierdzono, iż jako zielen przydomową należy wykorzystywać istniejące zadrzewienia oraz ograniczać wprowadzanie gatunków obcych.

KSZTAŁTOWANIE STRUKTURY PRZYRODNICZEJ

W opracowaniu ekofizjograficznym zalecono wprowadzanie zalesień na gruntach rolnych według określonego planu długoterminowego. Jako jeden z ważniejszych celów wymieniono ochronę lasów, gruntów zadrzewionych i zakrzewionych oraz zadrzewień śródpolnych, ponieważ mają one ważne funkcje przyrodnicze, między innymi: są ostojami bioróżnorodności, służą utrwalaniu i tworzeniu korytarzy ekologicznych oraz ochronie cennych siedlisk. Zalecono też racjonalne zabiegi wykonywane przy ciekach (traktowanych jako korytarze ekologiczne zapewniające powiązania wewnętrzne i z otoczeniem): zachowanie części drzew i krzewów, wprowadzanie zakrzaczeń i zadrzewień.

Możliwości kształtowania struktury przyrodniczej na obszarze projektu planu uznano za ogromne, ze względu na znaczący udział otwartych przestrzeni oraz powstawanie w perspektywie nowych terenów inwestycyjnych. Dlatego wskazano jako konieczne prowadzenie działań, które umocnią powiązania z Puszcą Białą, Puszcą Kamieniecką i doliną Bugu.

OGRNICZENIA W ZAGOSPODAROWANIU

Ograniczenia w zagospodarowaniu wynikają z różnych przepisów i norm. W opracowaniu ekofizjograficznym wymieniono i krótko opisano przykłady ograniczeń prawnych, co zacytowano w poniższych akapitach.

„Wszelkie działania inwestycyjne czy planistyczne muszą być zgodne z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2013 r. nr 0, poz. 1205). Według ustawy ochrona gruntów leśnych polega na:

- *ograniczaniu przeznaczania ich na cele nieleśne lub nierolnicze,*
- *zapobieganiu procesom ich degradacji i dewastacji oraz szkodom w drzewostanach i produkcji leśnej, powstającym wskutek działalności nieleśnej i ruchów masowych ziemi,*
- *przywracaniu wartości użytkowej gruntem, które utraciły charakter gruntów leśnych wskutek działalności nieleśnej,*
- *poprawianiu ich wartości użytkowej oraz zapobieganiu obniżania ich produktywności,*
- *ograniczaniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.*

Ochrona gruntów rolnych polega na:

- *ograniczaniu przeznaczania ich na cele nierolnicze lub nieleśne,*
- *zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz szkodom w produkcji rolniczej, powstającym wskutek działalności nierolniczej i ruchów masowych ziemi,*
- *rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów na cele rolnicze,*

- zachowaniu torfowisk i oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych, ograniczaniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.

Ze względu na obecność rowów melioracyjnych należy przestrzegać zapisów ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2012 r. nr 0 poz. 145). W świetle artykułu 65 ust. 1 zabrania się niszczenia lub uszkodzenia urządzeń wodnych, do których zalicza się m.in. urządzenia melioracyjne. W związku z tym lokalizację inwestycji na terenach gdzie znajdują się urządzenia melioracyjne należy uzgodnić z Wojewódzkim Zarządkiem Melioracji i Urządzeń Wodnych. Ważnym, a często nieprzeznaczonym zapisem jest zakaz grodzenia nieruchomości przylegających do wód w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegowej. Właściciel nieruchomości ma obowiązek zapewnić dostęp do wód umożliwiający swobodne z nich korzystanie.

Ograniczenia dla zabudowy wynikają także z przepisów dotyczących dróg publicznych tj. ustawy o drogach publicznych z dnia 21 marca 1985 r. (Dz.U. z 2013 r. Nr 0, poz. 260). Ustawa określa odległości w jakich mogą być usytuowane obiekty budowlane od poszczególnych rodzajów dróg. Jednak ograniczenia te z punktu widzenia niniejszego opracowania nie są tak istotne jak ograniczenia wynikające z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2007 r. Nr 120 poz. 826). W tym akcie prawnym określono dopuszczalny poziom hałasu pochodzącego z dróg, linii kolejowych, innych obiektów i grup źródeł hałasu w stosunku do terenów pełniących różne funkcje. Zasady te należy mieć na uwadze, w szczególności planując inwestycje mieszkaniowe przy ciągach komunikacyjnych.

Przez miejscowość Olszanka przebiega fragment gazociągu wysokiego ciśnienia. W studium wyznaczono strefę ochronną po 15 m na każdą stronę od osi gazociągu. W strefie tej nie powinno się lokalizować zabudowy, drzewa można natomiast sadzić już w odległości 2 m od osi gazociągu, linię ogrodzenia można lokalizować 0,5 m od gazociągu, przy czym każda nowa lokalizacja obiektów w pobliżu tej infrastruktury, wg zapisów studium powinna być uzgodniona z operatorem gazociągów przesyłowych.

Pozostałe ograniczenia dla zagospodarowywania terenów i lokalizacji zabudowy wynikają z odrębnych, niekiedy bardziej szczegółowych przepisów w tym między innymi:

- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002 r. Nr 75, poz. 690 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo Budowlane (Dz. U. z 2013 r. nr 0, poz. 1409),
- Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 7 października 1997 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie (Dz. U. z 1997 r. Nr 132 poz. 877),
- Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. nr 0 poz. 1232),

- *Ustawa z dnia 14. grudnia 2012 r. – o odpadach (Dz. U. z 2013 r. nr 0 poz. 21 z późn. zm.),*
- *Ustawa z dnia 16. kwietnia 2004 r. – o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. nr 0 poz. 627),*
- *inne przepisy, normy i warunki mające zastosowanie na poszczególnych terenach gminy.”*

10. USTALENIA PROJEKTU PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA NINIEJSZEGO OPRACOWANIA

Skala i siła oddziaływań na środowisko wodno-gruntowe, powietrze, klimat, faunę, florę i krajobraz zależą od projektowanych w planie funkcji i ich rozmieszczenia. W omawianym opracowaniu wprowadzono następujące tereny funkcjonalne:

- MN – tereny zabudowy jednorodzinnej,
- MNU - tereny zabudowy jednorodzinnej z dopuszczeniem usług,
- RM – tereny zabudowy zagrodowej,
- UMN – tereny usług z dopuszczeniem zabudowy jednorodzinnej,
- UO – teren usług oświaty,
- US – teren sportu i rekreacji z dopuszczeniem usług,
- ZP – teren zieleni urządzonej,
- PU – teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług,
- R – tereny rolnicze,
- ZR – tereny zieleni nieurządzonej,
- ZL – tereny lasów,
- WS – tereny wód powierzchniowych,
- tereny dróg publicznych:
 - KDGP – drogi główne ruchu przyspieszonego,
 - KDG – droga główna,
 - KDZ – droga zbiorcza,
 - KDL – drogi lokalne,
 - KDD – drogi dojazdowe,
- KS – tereny węzła komunikacji samochodowej,
- KDW – tereny dróg wewnętrznych (niepublicznych).

Dla funkcjonowania środowiska przyrodniczego istotne są zawarte w ustaleniach szczegółowych dla poszczególnych terenów wskaźniki minimalnej powierzchni biologicznie czynnej dla każdej działki budowlanej. Od stopnia pokrycia terenu nieprzepuszczalnymi warstwami zależą (lokalnie) kierunki i tempo spływu powierzchniowego,

przepuszczalność wody w głąb gruntu, zachowanie bioróżnorodności i stopień zachowania aktywności biologicznej.

W projekcie planu największy udział w przeznaczonych pod zabudowę gruntach mają funkcje: tereny zabudowy zagrodowej, tereny zabudowy jednorodzinnej i tereny zabudowy jednorodzinnej z dopuszczeniem usług. Ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na działce budowlanej:

- 70% na terenach MN15, MN19, MN20, MN21, MN22, MN23
- 50% na pozostałych terenach MN,
- 40% na terenach MNU,
- 45% na terenach RM,
- 40% na terenach UMN,
- 60% na terenie UO,
- 70% na terenie US,
- 70% na terenie ZP,
- 30% na terenie PU.

To oznacza, że zabudowa planowana na analizowanym obszarze ma być ekstensywna – w wielu przypadkach ponad połowa powierzchni działki budowlanej musi być wolna od obiektów budowlanych oraz dojazdów, chodników itp. zbudowanych z nieprzepuszczalnych warstw. Podane wskaźniki są bardzo wysokie, co może mieć dobry wpływ na warunki klimatyczne, estetyczne i oczywiście aktywność biologiczną.

Z punktu widzenia dbałości o środowisko przyrodnicze zawsze interesujące są ustalenia planów miejscowych dotyczące infrastruktury technicznej, szczególnie odprowadzania ścieków i pozyskiwania wody. W analizowanym projekcie planu miejscowego ustalono obowiązek podłączenia budynków mieszkalnych i usługowych do sieci wodociągowej, z zastrzeżeniem, że do czasu realizacji sieci wodociągowej dopuszcza się korzystanie z ujęć własnych. Jeśli chodzi o gospodarowanie ściekami nakazano wyposażenie wszystkich budynków mieszkalnych, usługowych i produkcyjnych oraz działek budowlanych w przyłącze kanalizacyjne umożliwiające odprowadzenie ścieków w stopniu wystarczającym dla obsługi funkcji i sposobu zagospodarowania i zabudowy działki. Do czasu powstania kanalizacji dopuszczono budowę szczelnych, atestowanych zbiorników bezodpływowych lub przydomowych, atestowanych oczyszczalni ścieków. Po wybudowaniu sieci kanalizacyjnej nakazano likwidację bezodpływowych zbiorników na ścieki. Ustalono odprowadzanie wód opadowych zgodnie z przepisami odrębnymi.

Oprócz tego ustalono także sposób postępowania w zakresie gospodarki odpadami:

- usuwanie odpadów w ramach zorganizowanego i o powszechnej dostępności komunalnego systemu zbierania i usuwania odpadów stałych,
- zabezpieczenie możliwości segregowania odpadów w miejscu zbiórki, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi,
- możliwość realizacji zbiorczych miejsc na pojemniki umożliwiające selektywną zbiórkę odpadów obsługujących kilka działek budowlanych.

Dla stanu atmosfery istotne są ustalenia w zakresie zaopatrzenia w ciepło:

- zaopatrzenie w ciepło w oparciu o źródła lokalne, zasilane gazem ziemnym przewodowym,
- możliwość stosowania do ogrzewania alternatywnych nośników energetycznych takich jak olej opałowy o niskiej zawartości siarki, gaz płynny, energia elektryczna, odnawialne źródła energii,
- stosowanie innych nośników energetycznych jest dopuszczalne pod warunkiem, że będą stosowane w urządzeniach mających odpowiednie atesty lub świadectwa ekologiczne i zapewniających standardy emisji dopuszczone w przepisach odrębnych.

Plan dotyczy obszaru o różnorodnych uwarunkowaniach, gdzie znajdują się liczne zabytki, w tym stanowiska archeologiczne, tereny o istotnym znaczeniu przyrodniczym. Dlatego zawiera wiele ustaleń istotnych z punktu widzenia niniejszej prognozy. W dalszej części przeanalizowano różne ustalenia projektu planu, również nie omówione w niniejszym rozdziale, oceniając jednocześnie ich wpływ na poszczególne komponenty środowiska.

11. PRZEWIDYWANE SKUTKI WPLYWU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO

Projektowany miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ma charakter porządkujący. Względem stanu istniejącego ustalono nowe tereny zabudowy, jednak większość niezabudowanych obszarów pozostanie nienaruszonych. Sposób zagospodarowania przedstawiony w projekcie planu wynika przede wszystkim z aktualnie projektowanej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Wyszaków - opracowania które jest obrazem aktualnej polityki przestrzennej na przedmiotowym obszarze.

Ustalenia projektowanego planu potencjalnie mogą wpłynąć na funkcjonowanie ekosystemów analizowanego rejonu oraz najbliższego otoczenia. Przedmiotowe zmiany w układach przyrodniczych determinowane są przez istniejące i planowane zagospodarowanie. Dlatego konieczna staje się analiza potencjalnych zagrożeń dla środowiska wynikających z wdrożenia planu. Poniżej scharakteryzowano możliwe przeobrażenia środowiska jakie zajdą na skutek wdrożenia nowych standardów przestrzennych.

11.1 LUDZIE

Analizowany projekt planu, po uchwaleniu z całą pewnością pozytywnie wpłynie na ludzi, zarówno na pojedyncze jednostki jak i na ogół społeczeństwa. Należy zauważyć, że realizacja części ustaleń jest formą spełnienia wniosków zgłaszanych przez osoby i instytucje będące właścicielami działek oraz odzwierciedleniem polityki gminy ukierunkowanej na zrównoważony rozwój. Stworzenie możliwości realizacji potrzeb inwestycyjnych właścicieli poszczególnych działek jest jednym z podstawowych zadań planów miejscowych.

Zmiany w zagospodarowaniu wynikające z realizacji ustaleń projektu planu będą przede wszystkim polegały na wprowadzeniu nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i w mniejszym stopniu usługowej. Wykorzystanie gruntów na ostatnią z wymienionych funkcji przysłużyły się działalności zarobkowej. Powstające budynki jednorodzinne prawdopodobnie zamieszkane zostaną przez ludzi mieszkających wcześniej w innych miejscach – w tym w mieście Wyszaków. Przewiduje się więc napływ ludności, a co za tym idzie większe zapotrzebowanie na lokalne usługi – np. sklepy spożywcze.

Ustalenia projektu planu umożliwiają dalszy rozwój funkcji przemysłowej w miejscu gdzie już ona istnieje – w środkowo – północnej części miejscowości Kręgi Nowe, przy granicy z wsią Sitno znajduje się ubojnia. Sformułowano jednak zapisy ograniczające możliwe szkodliwe oddziaływanie na środowisko wytwarzane przez inwestora do terenu działki budowlanej na jakiej jest wytwarzane i do której inwestor posiada tytuł prawny. Ustalono też, że hałas i wibracje przekraczające dopuszczalne poziomy nie mogą sięgać poza obręb działki, na której są wytwarzane.

W związku z powstaniem nowej zabudowy zwiększą się wpływy finansowe do gminy, z tytuł podatku od nieruchomości, co pozwoli na dalsze poprawianie warunków życia mieszkańców, np. poprzez inwestycje celu publicznego.

Opisane w dalszych podrozdziałach ustalenia związane z dbałością o jakość krajobrazu, np. dotyczące lokalizacji reklam, ogrodzeń, kształtowania zabudowy, lokalizacji zieleni, ograniczania emisji hałasu, zanieczyszczeń powietrza i promieniowania elektromagnetycznego, ochrony dziedzictwa kulturowego i inne, też będą wpływały pozytywnie na jakość życia ludzi. Sama estetyka przestrzeni, czytelność układu urbanistycznego/ruralistycznego, wpływają na samopoczucie ludzi, nawet gdy nie są tego świadomi.

Ze względu na warunki sanitarne istotne są także ustalenia nakazujące budowy sieci kanalizacyjnej. Dopuszczono budowę bezodpływowych zbiorników na ścieki i przydomowych oczyszczalni ścieków do czasu realizacji sieci kanalizacyjnej.

Ustalono obowiązek podłączenia budynków mieszkalnych i usługowych do sieci wodociągowej. Do czasu jej realizacji dopuszczono korzystanie z ujęć własnych.

Dla terenów objętych projektem planu ustalono dopuszczalne poziomy hałasu, według następującej klasyfikacji rodzaju terenu, zgodnie z przepisami odrębnymi:

- tereny oznaczone symbolami: MN jako tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- tereny oznaczone symbolami: RM jako tereny zabudowy zagrodowej,
- tereny oznaczone symbolami: MNU i UMN jako tereny przeznaczone na cele mieszkaniowo-usługowe,
- teren oznaczony symbolem: UO jako teren zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
- teren oznaczony symbolem: US jako teren rekreacyjno - wypoczynkowy.

Ustalenia projektu planu dotyczą między innymi kształtowania przestrzeni publicznych. Na terenach UO, US, KDGP, KDG, KDZ, KDL, KDD, KS, ustalono:

- nakaz stosowania w granicach jednego terenu jednakowych elementów wyposażenia powtarzalnego, takich jak: ławki, latarnie, kosze na śmieci, donice kwiatowe, barierki, słupki itd.,
- nakaz dostosowania chodników i urządzeń służących do ruchu pieszego do potrzeb osób niepełnosprawnych, w szczególności:
 - obniżenie do poziomu jezdni krawężnika chodnika w rejonie skrzyżowania na całej szerokości przejść dla pieszych w sposób umożliwiający zjazd i wjazd osobie poruszającej się na wózku,
 - wprowadzenie pasa nawierzchni o wyróżniającej się fakturze, wyczuwalnej dla osób z dysfunkcją wzroku na chodnikach przed krawężnikami opuszczonymi do poziomu jezdni,
 - dostosowanie mebli ulicznych: ławek, kiosków, tablic i słupów informacyjnych do potrzeb osób niepełnosprawnych, przy czym ich lokalizacja nie powinna kolidować z pasami dla ruchu pieszego. Miejsca do wypoczynku (ławki) należy lokalizować przy chodnikach, obok ławki należy przewidzieć miejsce do zatrzymania się osoby poruszającej się na wózku,
 - lokalizowanie małej architektury: latarni, ławek, tablic, słupów informacyjnych i reklamowych oraz kiosków i znaków drogowych, w sposób nie kolidujący z ruchem pieszym i zapewniający przejazd dla wózka inwalidzkiego,
 - stosowanie krawężników opuszczonych w miejscach postojowych wskazanych dla osób niepełnosprawnych.

Wymienione ustalenia dla przestrzeni publicznych przyczynią się do poprawy funkcjonalności i estetyki. Jest to bardzo ważne, ponieważ zadbane przestrzeń służy kontaktom społecznym, ma większy potencjał kulturotwórczy. Może też mieć wymiar marketingowy, zachęcający ludzi do osiedlania się w danym miejscu.

Dla bezpieczeństwa ludzi istotne jest odsunięcie linii zabudowy o 8 m w każdą stronę od linii rozgraniczających kanały melioracyjne. Pozwoli to zapobiec wylewaniu się wody na tereny zabudowane, czy np. zagrożeniu piwnic budynków. Wzdłuż kilku kanałów zaprojektowano linie zabudowy jeszcze dalej, poprzedzając je pasem zieleni nieurządzonej.

Nie prognozuje się złego wpływu realizacji ustaleń projektu planu na zdrowie ludzi. Zapisy dla terenów, na których prowadzona będzie działalność związana z emisją różnych zanieczyszczeń i uciążliwości ograniczają w sposób wystarczający potencjalne zagrożenia dla zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców pobliskich terenów.

Wnioski i rekomendacje:

- ustalenia projektu planu służą spełnieniu i częściowo wynikają z istniejącej woli inwestycyjnej właścicieli działek (w tym lokalnych mieszkańców),
- możliwa jest poprawa warunków materialnych części mieszkańców, wynikająca z prowadzenia działalności usługowej

- wzrosną wpływy do budżetu gminy, co może przekładać się na dalsze działania w kierunku poprawy szeroko pojętych warunków do życia,
- uchwalenie planu ułatwi proces inwestycyjny,
- uciążliwości związane z działalnością produkcyjną ograniczone będą do terenów, do których właściciel ma tytuł prawny,
- w projekcie planu zawarto ustalenia służące bezpieczeństwu sanitarnemu.

11.2 FAUNA I FLORA-BIORÓŻNORODNOŚĆ

Generalnie nie prognozuje się znaczącego wpływu realizacji ustaleń projektu planu na faunę, florę i bioróżnorodność. Zmiany będą miały charakter lokalny i dotyczą terenów gdzie powstaną nowe inwestycje, szczególnie zabudowa jednorodzinna i usługowa, na pozostałych zostanie utrzymany dotychczasowy stan względnej równowagi w układzie człowiek – środowisko. Do typowych przekształceń należy zaliczyć dewastację szaty roślinnej (bezpośredni skutek realizacji zabudowy), zmianę składu gatunkowego, powstanie lokalnych barier migracyjnych w postaci ogrodzeń i budynków. Pozytywną prognozą jest lokalny wzrost bioróżnorodności wynikający z urządzania przydomowych ogródków – większość nowej zabudowy powstanie na gruntach użytkowanych dotychczas rolniczo.

Dla funkcjonowania środowiska na obszarze kluczowe jest utrzymanie występujących tu arealów rolnych, lasów i zadrzewień, cieków wodnych w postaci licznych kanałów melioracyjnych, tworzących powiązania przyrodnicze. Zapisy projektu planu, w tym struktura przestrzenna zagospodarowania gwarantują zachowanie ww. struktur oraz ich wzajemne powiązanie. Grunty leśne przeznaczone w projekcie planu na cele nierolnicze i nieleśne stanowią niewielki udział gruntów. Na obszarze projektu planu ustalono w kilku miejscach znaczne rozszerzenie granic istniejących lasów, co więcej niż całkowicie rekompensuje straty w innych miejscach. W przypadku całkowitej realizacji ustaleń projektu planu lesistość jego obszaru zwiększy się o ok. 10 hektarów, pomimo iż w związku z jego ustaleniami przeznaczono ok. 1,5 ha gruntów leśnych na cele nierolnicze i nieleśne. Istniejące grunty rolne klasy III pozostają w projekcie planu gruntami rolnymi.

Istotnym zagrożeniem są istniejące ciągi komunikacyjne, a w szczególności drogi krajowa nr 62 i wojewódzka nr 618, na których występuje duże natężenie ruchu, a znacznie może się ono zwiększyć na wszystkich drogach po realizacji ustaleń projektu planu. Pokonanie drogi przez większe zwierzęta może zakończyć się poważną w skutkach -nie tylko ze względu na pozbawienie życia zwierzęcia ale też zagrożenie dla ludzi-kolizją. Sporadycznie dochodzi do wypadków z udziałem zwierząt. Ich migracje lokalnie mogą być znacząco utrudnione a nawet niemożliwe.

Wnioski i rekomendacje:

- nie przewiduje się istotnych zmian bioróżnorodności na obszarze projektu planu,
- prawdopodobnie powstaną nowe bariery migracyjne w wyniku realizacji zabudowy,

- może dojść do wzbogacenia bioróżnorodności w wyniku zagospodarowania ogrodów przydomowych.

11.3 POWIERZCHNIA ZIEMI/RZEŻBA TERENU

W wyniku realizacji ustaleń projektu planu nastąpią zmiany powierzchni ziemi. W wyniku prowadzonych robót budowlanych, zniszczeniu ulegnie wierzchnia warstwa gleby, a struktura głębszych warstw ulegnie zaburzeniu. Warto tu nadmienić, iż inwestycje nastąpią na terenie upraw rolnych gdzie doszło już do przekształceń na skutek zabiegów agrotechnicznych.

Realizacja nowych obiektów budowlanych przyczyni się do uszczelnienia podłoża przez wprowadzanie powierzchni nieprzepuszczalnych. Areał powierzchni przepuszczalnych (biologicznie czynnych) dla terenów zabudowy pozostanie jednak na wysokim poziomie. Wskaźniki minimalnej powierzchni biologicznie czynnej dla większości terenów zabudowy ustalono na poziomie powyżej 50% powierzchni działek, w tym dla wielu na poziomie aż 60-70%. Wskutek prowadzonych prac niwelacyjnych dojdzie do wytworzenia pewnej ilości mas ziemi z wykopów. Teren jest stosunkowo płaski więc roboty ziemne stanowiąc będą głównie wykopy pod fundamenty. Grunt z wykopów zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z 21 września 2001 roku w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. z 2001 r. Nr 112 poz. 1206) jest odpadem, w związku z czym jego zagospodarowanie jest ściśle określone przepisami prawa. Praktyka niestety wskazuje na nieprzestrzeganie przepisów prawa w tym zakresie. Ograniczenie procederu nielegalnego wywozu gruntu lub jego niewłaściwego składowania wykracza poza możliwości zapisów prawa i ustaleń planu. Zakazy w tym zakresie trudno egzekwować.

Należy zauważyć, że oddziaływanie na powierzchnię terenu dotyczy także obszarów, dla których nie przewidziano zmian w użytkowaniu. Chodzi tu o tereny uprawiane rolniczo. Działalność rolnicza przyspiesza erozję gleb polegającą na zmywaniu warstwy glebowej. Nie jest to jednak zjawisko, które drastycznie zmienia ukształtowanie terenu a użytkowanie rolnicze na stałe jest wpisane w krajobraz Polski. Pod tym względem realizacja ustaleń projektu planu w zakresie użytków rolnych pozostaje w charakterze neutralnym/obojętnym.

Wnioski i rekomendacje:

- realizacja nowej zabudowy wymusi zmiany rzeźby terenu, będą one jednak niewielkie – teren jest płaski, brak większych deniwelacji,
- zmiany rzeźby terenu na terenach nowej zabudowy będą typowe dla obszarów rozwijających się,
- na tle obecnych form zagospodarowania i przekształceń środowiska, prognozowane zmiany rzeźby terenu pozostają bez większego znaczenia dla środowiska.

11.4 KRAJOBRAZ

Określenie oddziaływania przyjętych w projekcie planu ustaleń na krajobraz wymaga oceny stopnia naturalności krajobrazu, jego struktury i zniekształceń. Krajobraz ulega przemianom pod wpływem naturalnych procesów zachodzących w środowisku biotycznym i abiotycznym oraz oddziaływań antropogenicznych. Działalność człowieka najsilniej ingeruje w struktury przyrodnicze a więc i krajobraz. Zmiany użytkowania terenów doprowadzają do poważnych i nieodwracalnych przekształceń. Realizacja ustaleń projektu planu doprowadzi przede wszystkim do rozszerzenia obszarów zabudowy kosztem przestrzeni rolnych. Możliwa jest intensyfikacja działalności przemysłowej na terenie PU, gdzie znajduje się ubojnia.

W projekcie planu zawarto szereg ustaleń dla zachowania ładu przestrzennego i spójności kompozycyjnej obiektów budowlanych poprzez określenie odpowiednich parametrów i zasad realizacji zabudowy. Kompozycja przestrzenna regulowana jest ustalonymi, nieprzekraczalnymi liniami zabudowy. Określono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnych na pojedynczych działkach budowlanych, maksymalne wysokości zabudowy podane w metrach, kąty nachylenia i ukształtowanie dachów. Ograniczono także kolorystykę dachów i elewacji oraz materiały, z jakich powinny być one wykonane. Parametry te nawiązują do istniejącej zabudowy, więc ustalenia projektu planu nie pozwolą na powstanie niekorzystnie wyróżniających się pod względem kształtu, gabarytów, konstrukcji i kolorystyki budynków. W efekcie realizacji ustaleń należy spodziewać się stonowanej zabudowy, respektującej sąsiedztwo. Tereny zabudowy wyznaczone w projekcie planu tworzą kontynuację istniejącego układu urbanistycznego. Zapobieżono więc niekorzystnemu rozpraszaniu zabudowy.

W projekcie planu ustalono zasady sytuowania i rozmieszczania reklam. Zakazano ich lokalizacji na terenach: zieleni urządzonej ZP, rolniczych R, zieleni nieurządzonej ZR, terenach lasów ZL, terenach wód powierzchniowych WS oraz wszystkich drogach publicznych. Zakazano też lokalizacji reklam w formie wolnostojących nośników reklamowych na terenach oznaczonych symbolami literowymi: MN, RM, UO. Od strony drogi krajowej nr 62, na terenach MN43, RM25, RM26, RM27, RM28, RM29, MNU16, MNU17, MNU18, UMN8, UMN9 zakazano lokalizacji reklam w formie wolnostojących nośników reklamowych i umieszczanych na obiektach budowlanych. Zakazano także lokalizacji reklam:

- na ażurowych ogrodzeniach terenów,
- na barierkach oddzielających jezdnie i przystanki,
- na latarniach ulicznych,
- na urządzeniach naziemnych infrastruktury technicznej,
- na balustradach balkonów i tarasów,
- w sposób powodujący pogarszanie warunków wegetacyjnych drzew lub przycinanie gałęzi.

Wprowadzono ograniczenie polegające na tym, że reklamy lokalizowane na terenach zabudowy, nie mogą mieć więcej niż dopuszczalna wysokość zabudowy na danym terenie oraz wiele innych zapisów dotyczących:

- lokalizacji reklam na małych obiektach handlowych,
- lokalizacji reklam na ścianach budynków,
- dopuszczalnej odległości między reklamami,
- rozmieszczenia, formy i kolorystyki szyldów.

Zapisy dotyczące reklam potraktowano więc bardzo szczegółowo. Takie ustalenia ograniczają możliwości powszechnego dziś umieszczania billboardów, bannerów i innych form reklam w wyjątkowo niekorzystnych dla krajobrazu miejscach.

Korzystnym dla jakości krajobrazu zjawiskiem są występujące na analizowanym obszarze szpalery drzew. Część z nich została w planie wskazana jako ciągi zieleni o charakterze izolacyjno - krajobrazowym. Drzewa ciągnące się wzdłuż dróg prezentują się bardzo malowniczo, więc dobrze, że zostaną one zachowane.

O jakość przyszłego krajobrazu zadbano poprzez ustalenia dotyczące kształtowania przestrzeni publicznych. Na terenach UO, US, KDGP, KDG, KDZ, KDL, KDD, KS, ustalono: nakaz stosowania w granicach jednego terenu jednakowych elementów wyposażenia powtarzalnego, takich jak: ławki, latarnie, kosze na śmieci, donice kwiatowe, barierki, słupki itd.

Dla wszystkich terenów gdzie można lokalizować nową zabudowę zakazano budowy ogrodzeń pełnych oraz z prefabrykowanych elementów żelbetowych od strony dróg publicznych i dróg wewnętrznych. Nakazano realizację ogrodzeń od strony dróg publicznych i dróg wewnętrznych w liniach rozgraniczających tereny oraz jako ażurowe. W przypadku istniejących przeszkód takich jak: infrastruktura techniczna, drzewa itp. oraz w miejscach sytuowania bram wjazdowych dopuszczono realizację ogrodzeń w innym miejscu niż linia rozgraniczająca tereny.

Wnioski i rekomendacje:

- prognozuje się przekształcenia krajobrazu typowe dla obszarów podmiejskich, na które wkracza zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
- kompozycja przestrzenna zabudowy będzie kontynuowana, nie dojdzie do nadmiernego rozproszenia zabudowy,
- ustalenia dotyczące reklam przysłużą się ogólnemu wizerunkowi obszaru,
- ustalenia projektu planu posłużą zachowaniu lub poprawie estetyki obszarów zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej, rekreacji indywidualnej, usługowej i innej.

11.5 ŚRODOWISKO WODNO-GRUNTOWE

W ustaleniach projektu planu określono zasady zaopatrzenia w wodę, odprowadzania ścieków sanitarnych i wód opadowych oraz zasady gospodarowania odpadami. W zakresie zaopatrzenia w wodę ustalono obowiązek podłączenia budynków mieszkalnych i usługowych do sieci wodociągowej, z zastrzeżeniem, że do czasu jej realizacji dopuszcza się korzystanie z ujęć własnych. Ustalono też, że wszystkie budynki mieszkalne, usługowe i produkcyjne oraz działki budowlane muszą posiadać przyłącze kanalizacyjne umożliwiające odprowadzenie ścieków w stopniu wystarczającym dla obsługi funkcji i sposobu zagospodarowania i zabudowy działki. Dopuszczono budowę bezodpływowych zbiorników na ścieki i przydomowych oczyszczalni ścieków do czasu jej realizacji. Takie regulacje służą ochronie środowiska wodno-gruntowego przed zanieczyszczeniami. Warto zauważyć, iż w związku z prowadzoną produkcją lub inną działalnością, mogą powstawać ścieki nietypowe, które wymagają zastosowania specjalnych urządzeń oczyszczających przed wprowadzeniem do systemu kanalizacyjnego lub ich wywozem. Produkcja i odprowadzanie ścieków „nietypowych” regulowana jest odrębnymi przepisami między innymi *Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 lipca 2006 roku w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych (Dz.U. 2006 nr 136 poz. 964)*. W związku z obowiązującymi odrębnymi przepisami ryzyko zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego ściekami „nietypowymi” należy uznać za znikome.

Do lokalnych zmian w środowisku wodno-gruntowym dojdzie w wyniku budowy nowych obiektów. Nastąpi uszczelnienie podłoża, zmiana warunków infiltracji oraz kierunków spływu powierzchniowego. Część gleb zostanie przykryta powierzchnią nieprzepuszczalną i wyłączona z obiegu materii. Dotyczy to także ciągów komunikacyjnych. Są to zmiany typowe dla nowych terenów inwestycyjnych. Te niekorzystne przekształcenia ograniczono, wprowadzając wysokie wskaźniki minimalnej powierzchni biologicznie czynnej (dla znacznej części terenów nawet 70% powierzchni działki budowlanej). Uszczelnienie podłoża w wyniku nowych inwestycji będzie miało znikome znaczenie w szerokim kontekście, np. obszaru całej gminy. Nawet w stosunku do obszaru projektowanego planu zmiany będą zachodziły, na stosunkowo małych powierzchniach.

Zagrożeniem dla środowiska wodno-gruntowego jest także sam proces realizacji poszczególnych inwestycji. W trakcie budowy do wód i gruntu mogą przedostawać się farby, kleje, smoły i inne substancje używane na budowie. Ich oddziaływanie może być nawet toksyczne w stosunku do organizmów żywych. Aby temu zapobiec konieczna jest rzetelna kontrola oraz realizacja obiektów zgodnie z najwyższymi standardami. Dotyczy to także obiektów liniowych, np. dróg.

Jeśli chodzi o położenie granic planu w zasięgu występowania wód podziemnych GZWP nr 221 „Dolina kopalna Wyszków” GZWP nr 2151 „Subniecka warszawska (część centralna)” oraz GZWP nr 215 „Subniecka Warszawska” plan ustala przestrzeganie przepisów odrębnych.

W odniesieniu do licznych na obszarze projektowanego planu rowów melioracyjnych również ustalono postępowanie zgodnie z przepisami odrębnymi. Ponadto na ich terenach zakazano lokalizacji obiektów budowlanych za wyjątkiem: sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, dojeżdż oraz dojazdów.

Wnioski i rekomendacje

- w projekcie planu zawarto ustalenia minimalizujące ryzyko zanieczyszczenia wód gruntowych i powierzchniowych przez ścieki komunalne,
- na stosunkowo niewielkich obszarach powierzchnia ziemi ulegnie uszczelnieniu – zmiana warunków infiltracji, kierunków spływu, stosunków wodnych, ale ustalone minimalne powierzchnie biologicznie czynne są bardzo wysokie,
- zmiany środowiska wodno-gruntowego wynikające z ustaleń planu będą typowe dla nowych terenów inwestycyjnych a ich zasięg nie będzie duży.

11.6 ATMOSFERA I KLIMAT AKUSTYCZNY

Realizacja ustaleń projektu planu doprowadzi do powstania nowych dróg. Ustalenie nowych ciągów komunikacyjnych konkretnych klas przełoży się na realizację nawierzchni utwardzonych. Pozytywnym tego skutkiem będzie zmniejszenie zapylenia. Uciążliwość akustyczna pojazdów poruszających się po nawierzchni utwardzonej zwykle jest mniejsza niż na drogach gruntowych, ale trudno jest prognozować poprawę klimatu akustycznego ze względu na sam fakt utwardzenia dróg. Poziom hałasu generowanego przez ruch pojazdów zależy będzie od wielu czynników np. konkretnego materiału i technologii wykonania nawierzchni, rodzaju pojazdów poruszających się drogami prędkości ich podróży. Ponadto prognozuje się znaczne zwiększenie natężenia ruchu kołowego na nowych drogach, ponieważ prowadzą one do terenów nowej zabudowy, planowanej na obszarach dotychczas użytkowanych rolniczo.

Dla jakości powietrza bardzo istotne są ustalenia dotyczące możliwości zaopatrywania budynków w ciepło. Szczególnie w obliczu tak znacznego wzrostu zapotrzebowania na ogrzewanie, jakie pojawi się w wypadku realizacji projektowanej zabudowy. Ustalono zaopatrzenie w ciepło w oparciu o źródła lokalne, zasilane gazem ziemnym przewodowym. Dopuszczono stosowanie do ogrzewania alternatywnych nośników energetycznych takich jak olej opałowy o niskiej zawartości siarki, gaz płynny, energia elektryczna, odnawialne źródła energii oraz innych, pod warunkiem, że będą stosowane w urządzeniach mających odpowiednie atesty lub świadectwa ekologiczne i zapewniających standardy emisji dopuszczone w przepisach odrębnych.

Dla terenów objętych projektem planu ustalono dopuszczalne poziomy hałasu, według następującej klasyfikacji rodzaju terenu, zgodnie z przepisami odrębnymi:

- tereny oznaczone symbolami: MN jako tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- tereny oznaczone symbolami: RM jako tereny zabudowy zagrodowej,

- tereny oznaczone symbolami: MNU i UMN jako tereny przeznaczone na cele mieszkaniowo-usługowe,
- teren oznaczony symbolem: UO jako teren zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
- teren oznaczony symbolem: US jako teren rekreacyjno - wypoczynkowy.

Ponadto ustalono, że hałas i wibracje przekraczające dopuszczalne poziomy nie mogą sięgać poza obręb działki, na której są wytwarzane. Zapis ten dotyczy terenu przemysłowego w Kręgach Nowych, na pograniczu ze wsią Sitno.

Wnioski i rekomendacje

- ustalenia planu przełożą się na ograniczenie wpływu działania obiektów przemysłowych na klimat akustyczny i jakość powietrza,
- realizacja nowej zabudowy przełoży się na zwiększenie natężenia ruchu pojazdów i uciążliwości z tym związanych,
- w ustaleniach projektu planu sprecyzowano dopuszczalne rozwiązania w zakresie ogrzewania budynków, co powinno ograniczyć możliwości emisji szkodliwych substancji do atmosfery,
- projekt planu w sposób wystarczający ogranicza możliwe oddziaływania na klimat akustyczny i atmosferę.

11.7 WPLYW NA OBSZARY CHRONIONE

Najbliższe obszary włączone do sieci Natura 2000 i to jak plan może na nie oddziaływać omówiono w rozdziale nr 4 – „Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko oraz oddziaływaniu na obszary natura 2000”. Nie prognozuje się wpływu na obszary Natura 2000, ze względu na ich brak na obszarze projektu planu i znaczną odległość od jego granic.

Potencjalny wpływ ustaleń projektu planu na obszar chroniony poprzez wpis do rejestru zabytków – park podworski w Olszance omówiono w kolejnym podrozdziale – „Zabytki”.

Wnioski i rekomendacje

- w granicach planu brak obszarów Natura 2000,
- ustalenia projektu planu nie wpłyną w sposób znaczący na obszary chronione.

11.8 ZABYTKI

W projekcie planu zawarto ustalenia ściśle dotyczące ochrony obiektów i obszarów zabytkowych. W wypadku obiektów zabytkowych, wpisanych do rejestru zabytków i objętych gminną ewidencją zabytków, projekt planu ogranicza się do nakazu postępowania zgodnie z odpowiednimi przepisami odrębnymi. Na rysunku projektu planu, w ramach ustaleń, wyznaczone zostały odpowiednie strefy ochronne: **granice stref ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych, w obrębie których obowiązuje realizacja robót budowlanych, lub ziemnych, zgodnie z przepisami odrębnymi.**

W roli informacyjnej przedstawiono także **granice obszaru wpisanego do rejestru zabytków – obejmuje wpisany do rejestru zabytków (nr rejestru A-577) park podworski w miejscowości Olszanka, datowany na I połowę XIX wieku - w jego obrębie, wg ustaleń planu obowiązuje realizacja robót budowlanych lub ziemnych, zgodnie z przepisami odrębnymi.**

Obiekty znajdujące się w ewidencji i rejestrze zabytków wymieniono w rozdziale 5.8. „*Historyczno – kulturowe obszary i obiekty chronione*”.

W granicach obszaru opracowania istnieją kapliczki, krzyże przydrożne i figury, które powinny pozostać jako miejsca kultu religijnego, pamięci itp. W projekcie planu wprowadzono nakaz zachowania wskazanych na rysunku obiektów, z dopuszczeniem zmiany ich usytuowania w promieniu 20 m. Zapis jest bardzo korzystny dla krajobrazu kulturowego, ponieważ pomaga zachować lokalne elementy charakterystyczne. Krzyże czy kapliczki wiążą się ściśle z kultem religijnym, dlatego mogą mieć istotne znaczenie dla lokalnej ludności.

Wnioski i rekomendacje:

- projekt planu nie wymaga wprowadzenia zmian z zakresu ochrony wartości historyczno-kulturowych.

11.9 ZDARZENIA LOSOWE

Nie można całkowicie wykluczyć zdarzeń losowych powodujących oddziaływanie na środowisko. Będą to różnego rodzaju awarie czy wypadki prowadzące np. do zabijania pojedynczych zwierząt w wyniku zderzenia z pojazdami poruszającymi się nowymi drogami, albo zanieczyszczenie związane z nieprawidłowym zabezpieczeniem materiałów budowlanych na etapie realizacji inwestycji. Z uwagi na nieprzewidywalność tych i innych podobnych sytuacji nie wskazuje się zmian w projekcie planu.

Wnioski i rekomendacje:

- projekt planu nie wymaga wprowadzenia zmian.

11.10 ZASOBY NATURALNE

W wyniku realizacji nowych obiektów budowlanych prawdopodobnie dojdzie do zwiększenia użytkowania zasobów wody. Skala zwiększenia poboru wody zależy od prowadzonej działalności. O możliwości dostawy wody decyduje zarządzający siecią wodociągową. Podłączenie poszczególnych obiektów powinno być poprzedzone analizą możliwości pokrycia zapotrzebowania na wodę w sposób nie wpływający na dostępność zasobu w szerszym kontekście przestrzennym.

Na obszarze projektu planu nie przewiduje się eksploatacji złóż naturalnych.

Wnioski i rekomendacje:

- projekt planu nie wymaga wprowadzenia zmian.

11.11 ZAGROŻENIE PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM

Na analizowanym obszarze występują linie przesyłowe prądu średnich napięć wraz ze stacjami transformatorowymi. Stanowią źródło promieniowania niejonizującego, które wymaga zachowania stref ochronnych w szczególności w odniesieniu do sytuowania zabudowy mieszkaniowej. Sytuowanie obiektów w sąsiedztwie linii elektroenergetycznych regulują odpowiednie normy, niezależne od ustaleń planu miejscowego.

Wnioski i rekomendacje:

- nie prognozuje się negatywnego wpływu pola elektromagnetycznego na ludzi.

12. ZGODNOŚĆ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO Z INNYMI OPRACOWANIAMİ KSZTAŁTUJĄCYMI PRZESTRZEŃ GMINY

Podstawowym dokumentem kształtującym przestrzeń omawianych terenów jest Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Wyszaków zatwierdzone Uchwałą Nr XVII/103/2007 Rady Miejskiej w Wyszakowie z dnia 29 listopada 2007 r. zmienione Uchwałą Nr XXI/149/2008 Rady Miejskiej w Wyszakowie z dnia 27 marca 2008 r.

Ponieważ aktualnie opracowywana jest kolejna zmiana studium, projektowany plan zagospodarowania, którego dotyczy niniejsza prognoza jest sporządzany w zgodności i na podstawie projektu.

W aktualnie opracowywanym studium, na obszarze projektu planu wyznaczono następujące tereny funkcjonalne:

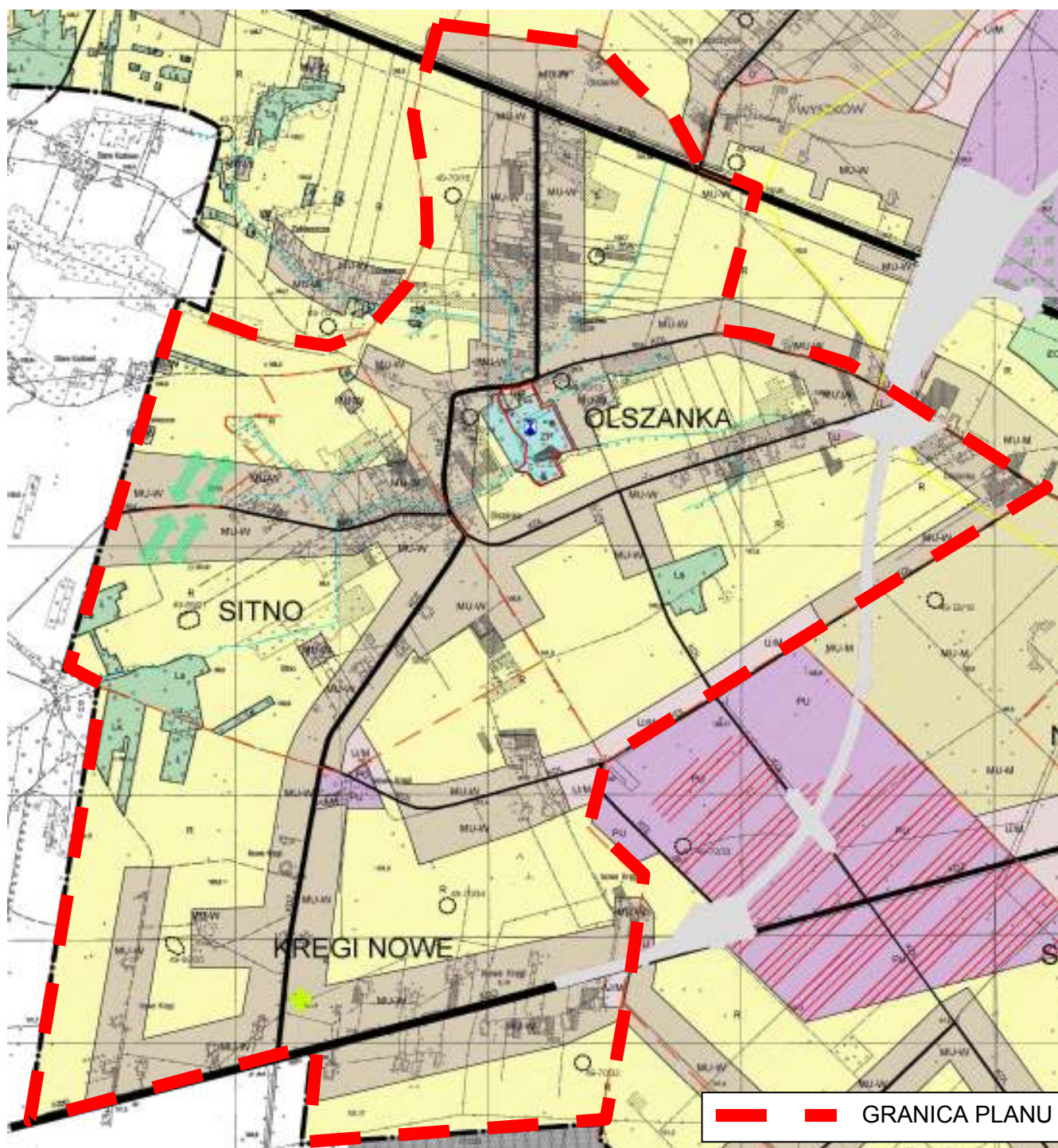
- MU-W: tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej wiejskiej,
- U/M: tereny zabudowy usługowo - mieszkaniowej,
- UO: tereny zabudowy usługowej – oświata,
- PU: tereny zabudowy przemysłowo – produkcyjno – usługowej,
- ZP: tereny zieleni urządzonej, zieleni parkowej,
- Ls: tereny lasów,
- R: obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, tereny zieleni nieurządzonej, nieużytki, łąki.

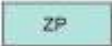

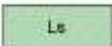

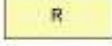

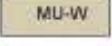
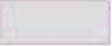
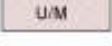
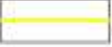

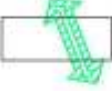
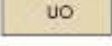
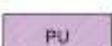
W bliskim sąsiedztwie obszaru projektowanego planu, poza jego granicami, w opracowywanym studium wyznaczono tereny funkcjonalne, które mogą pośrednio wpływać na środowisko na analizowanym obszarze:

- U: tereny zabudowy usługowej – handel, rzemiosło, gastronomia, administracja,
- tereny lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży ponad 2000 m²,
- ZC: tereny cmentarzy.

Zgodnie ze studium, przy formułowaniu w sporządzanych planach i ich zmianach ustaleń dotyczących zagospodarowania i użytkowania terenów, należy określić:

- minimalną powierzchnię biologicznie czynną dla każdej działki inwestycyjnej - nie mniej niż:
 - dla terenów MU-W: dla zabudowy usługowej 30% lub zgodnie ze stanem istniejącym, a dla pozostałej zabudowy 40%,
 - dla terenów U/M, UO: 20% lub zgodnie ze stanem istniejącym,
 - dla terenów PU: 10% lub zgodnie ze stanem istniejącym,
 - dla terenów ZP: 70%.
- maksymalną wysokość zabudowy:
 - dla terenów MU-W: 3 kondygnacje naziemne, czyli 12 m,
 - dla terenów U/M: 3 kondygnacje naziemne, czyli 12 m,
 - dla terenów UO: 3 kondygnacje naziemne,
 - PU: 18 m za wyjątkiem zabudowy istniejącej oraz masztów, kominów itp.

	granica opracowania- granica gminy		tereny zieleni urządzonej, zieleni parkowej
	granica obrębów geodezyjnych		tereny lasów
Środowisko przyrodnicze			tereny cmentarzy
	powierzchniowe wody śródlądowe- ciekł, rowy		obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, tereny zieleni nieurządzonej, nieużytki, łąki, doliny rzek, wyspy
Środowisko kulturowe			tereny lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży ponad 2000m ²
	obiekty wpisane do rejestru zabytków		tereny możliwej lokalizacji zakładu utylizacji odpadów (proponowane wariantowe)
	stanowiska archeologiczne	Infrastruktura techniczna	
	zabytkowe cmentarze		drogi główne (krajowa, wojewódzka)
	granice obszarów wpisanych do rejestru zabytków (w tym stanowiska archeologiczne)		drogi zbiorcze (wojewódzkie)
Przeznaczenie terenów			drogi lokalne (powiatowe, gminne)
	tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej wiejskiej		teren zarezerwowany pod możliwą realizację obwodnicy miasta Wyszkowa
	tereny zabudowy usługowo- mieszkaniowej		gazociąg wysokiego ciśnienia
	tereny zabudowy usługowej- handel rzemiosło, gastronomia, administracja		orientacyjne tereny z wskazaniem porostawienia wyższego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej w mpzp
	tereny zabudowy usługowej- oświata		
	tereny zabudowy przemysłowo- produkcyjno- usługowej		

Obszar projektu planu na tle projektowanej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wyszków [źródło: zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wyszków, Warszawa 2014 r.]

Z punktu widzenia niniejszego opracowania istotne są zapisy Studium w zakresie infrastruktury, w tym kanalizacji sanitarnej. Jej rozwój warunkuje utrzymanie dobrego stanu środowiska wraz z rozwojem gospodarczym. W Studium zapisano, iż „docelowymi rozwiązaniami w tym zakresie jest 100% odprowadzanie ścieków sanitarnych przy pomocy zbiorczej kanalizacji sieciowej, z wykorzystaniem centralnej oczyszczalni ścieków dla ich utylizacji przed wprowadzeniem do odbiorników - płynących wód powierzchniowych”. Na ten fakt zwrócono uwagę także w Strategii Rozwoju Gminy Wyszków 2007 – 2015. Jako jeden z celów strategicznych określono „rozbudowę infrastruktury technicznej, ochronę środowiska naturalnego”. Również Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Wyszków zakłada rozbudowę sieci kanalizacyjnej dla całej gminy, czego skutkiem będzie poprawa stanu środowiska.

Na analizowanym obszarze obowiązują ustalenia planu „Uchwała Nr XXXII/33/2001 Rady Miejskiej w Wyszowie z dnia 28 czerwca 2001 r. w sprawie zmiany do miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Wyszków”. Z uwagi na fakt, iż niniejsza prognoza odnosi się do projektu nowego planu zagospodarowania, analiza w zakresie zgodności z planem, który niebawem zostanie zastąpiony nowym jest bezzasadna.

W świetle powyższego należy uznać, iż plan zagospodarowania dla którego sporządzona została niniejsza prognoza jest zgodny ze Studium i innymi dokumentami kształtującymi analizowaną przestrzeń. Zapisy planu w pewien sposób dostosowano do istniejących potrzeb, uściślając jednocześnie ustalenia Studium.

13. PODSUMOWANIE PROGNOZY

Realizacja ustaleń projektu planu miejscowego, którego dotyczy niniejsza prognoza nie wpłynie na cele ochrony obszarów NATURA 2000. Prognozowane przekształcenia środowiska wystąpią lokalnie, na niewielkich obszarach, nie wykraczając poza granice planu.

Korzystny jest fakt, iż nowe inwestycje powstaną albo na już zabudowanych przestrzeniach, albo na terenie rolnym, który nie pełni ważnych funkcji przyrodniczych oraz został już zmieniony (w stosunku do stanu pierwotnego) na skutek działalności antropogenicznej – przede wszystkim zabiegów agrotechnicznych i uprawy. Największe oddziaływania na obszarze opracowania będą wiązały się z przebiegiem północnej obwodnicy Wyszkowa (oznaczonej na rysunku projektu planu symbolem KDGP1). Szczegółowa analiza jej wpływu na środowisko zostanie przeprowadzona w raporcie oddziaływania inwestycji na środowisko. Większość wpływów środowiskowych będzie postępować wraz z realizacją planu. W późniejszym okresie nastąpi stabilizacja i prawdopodobnie powstanie „względna” równowaga ekologiczna. Tworzenie terenów inwestycyjnych jest niezbędne dla dalszego rozwoju całej gminy. Dojdzie do typowych dla rozwijających się obszarów podmiejskich zmian poszczególnych komponentów środowiska. Jako prognozowane korzystne skutki wynikające z uchwalenia planu należy wymienić:

- rozwój działalności gospodarczej,
- dbałość o krajobraz poprzez ograniczenie lokalizacji reklam,
- przedstawienie spójnej kompozycji przestrzennej dla obszaru jako większej całości,
- poprawa funkcjonowania układu komunikacyjnego,
- ograniczenie ewentualnych uciążliwości do granic działki – aby to się udało konieczna jest rzetelna kontrola nowych inwestycji pod względem potencjalnych uciążliwości,
- propagowanie niskoemisyjnych źródeł energii,
- ochrona środowiska wodno-gruntowego przed zanieczyszczeniem przez wprowadzenie zasad gospodarowania ściekami komunalnymi, nakaz budowy kanalizacji i dopuszczenie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków,
- propagowanie segregacji odpadów,
- ochrona wartości historyczno-kulturowych poprzez: wskazanie budynków i obiektów wpisanych do ewidencji zabytków, wskazanie obszaru wpisanego do rejestru zabytków, ochrona kapliczek i krzyży.

W świetle korzystnych zmian gospodarczych jakie zajdą na skutek wdrożenia ustaleń projektu planu, potencjalne negatywne skutki środowiskowe należy uznać jako pewne „koszty”

środowiska, które są nieuniknione. Ustalenia projektu planu są zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju. Ze względu na lokalny charakter przekształceń środowiska nie prognozuje się oddziaływań skumulowanych wynikających z uchwalenia planu.

Potencjalny wpływ realizacji ustaleń na:	Wystąpi		Prawdopodobny kierunek zmian		Istotne ustalenia projektu planu	Skala zmian	Czas/okres wystąpienia oddziaływania	Krótka ocena ustaleń, ewentualne proponowane zmiany (rozwiązania alternatywne)
	tak	prawdopodobnie	pozytywny	negatywny				
ATMOSFERA I KLIMAT AKUSTYCZNY								
wzrost zanieczyszczenia powietrza		√		√	utrzymanie i możliwy rozwój działalności przemysłowej na terenie PUI, stworzenie możliwości zwiększenia natężenia ruchu kołowego	lokalna	oddziaływanie postępujące wraz z realizacją ustaleń planu, po ich pełnej realizacji nastąpi stabilizacja; w przypadku nowych dróg, oddziaływania wynikające ze zwiększonego natężenia ruchu kołowego będą się utrzymywały po powstaniu dróg	zmiany typowe dla proponowanego w projekcie planu sposobu zagospodarowania, nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych, w projekcie planu znalazł się szereg ustaleń ograniczających negatywny wpływ na środowisko w tym propagujących niskoemisyjne źródła energii, zgodnie z ustaleniami planu uciążliwości mają być ograniczone do granic działki – konieczna jest rzetelna kontrola przestrzegania takiej zasady;
emisja hałasu	√			√	utrzymanie i możliwy rozwój działalności przemysłowej na terenie PUI, stworzenie możliwości zwiększenia natężenia ruchu kołowego			
POWIERZCHNIA ZIEMI								
uszczelnienie podłoża	√			√	wprowadzenie obiektów kubaturowych i infrastruktury drogowej	lokalna	postępujące wraz z realizacją ustaleń planu – nasilenie w okresie budowy poszczególnych obiektów, później stabilizacja	przekształcenia typowe dla nowych inwestycji – uszczelnienie podłoża jest ograniczone poprzez określenie wskaźników minimalnej powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych, zmiany mają charakter nieunikniony
przekształcenia wierzchnich warstw podłoża do kilku metrów	√			√				
FAUNA I FLORA-BIORÓŻNORODNOŚĆ								
modyfikacja arealów występowania	√			√	wprowadzenie nowej zabudowy, infrastruktury drogowej na arealy rolne, przeznaczanie niewielkich powierzchni lasów pod działki budowlane	lokalna	postępujące wraz z realizacją ustaleń planu tj. budową poszczególnych inwestycji, po pełnej realizacji ustaleń planu nastąpi stabilizacja	rozwój zabudowy jest nieunikniony i wynika z potrzeb mieszkańców, wyrażonych we wnioskach do planu; ustalono wysokie wskaźniki minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, a powierzchnia leśna, mimo przeznaczenia części istniejących lasów na cele nierolnicze i nieleśne wzrosnie o ok. 10 ha.
powstawanie nowych barier migracyjnych	√			√				
kształtowanie struktury przyrodniczej	√		√		ustalenie nowych obszarów leśnych przyległych do istniejących, prawdopodobne wprowadzanie nowych roślin ozdobnych na obszarach zabudowanych	lokalna	postępujący wraz z realizacją ustaleń planu, utrzymujący się korzystny efekt po pełnej realizacji ustaleń planu	ustalenia planu spowodują uszczuplenie powierzchni terenów rolnych, miejscowo naruszone powierzchnie lasów, ale po pełnej realizacji planu powierzchnia leśna zwiększyłaby się o ok. 10 ha
lokalny wzrost bioróżnorodności		√	√					
KRAJOBRAZ								
wprowadzenie ładunku przestrzennego	√		√		określenie parametrów zabudowy, linii zabudowy, wyznaczenie stref ochronnych dla zabytków, ograniczenie lokalizacji reklam, zasady kształtowania przestrzeni publicznych	lokalna	postępujące wraz z realizacją ustaleń planu, korzystny efekt zaraz po uchwaleniu planu	ustalenia projektu planu określają możliwe formy zainwestowania; dzięki wprowadzonym wskaźnikom zabudowy i zaprojektowanemu układowi przestrzennemu, powstanie harmonijna kompozycja obszarów zabudowanych i innych; zabytki zostały objęte ochroną w sposób właściwy, ponadto ustalenia planu pomogą wyeksponować ich walory; ograniczono lokalizację reklam
ŚRODOWISKO WODNO-GRUNTOWE								
uszczelnienie podłoża	√			√	wskazanie nowych terenów inwestycyjnych	zmiany o charakterze lokalnym,	postępujące wraz z realizacją ustaleń planu, stabilizacja po ich pełnej realizacji	przekształcenia o charakterze lokalnym typowe dla nowych terenów inwestycyjnych, nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych ze względu na nieunikniony charakter oddziaływań
zmiana warunków siedliskowych		√		√				
zanieczyszczenie środowiska		√		√	realizacja dróg i nowej zabudowy			wskazana jest rzetelna kontrola procesu budowlanego w zakresie gospodarki odpadami i postępowania z materiałami budowlanymi,
zabezpieczenie przed przedostawaniem się ścieków komunalnych do gruntu		√	√		ustalenie sposobu gospodarki ściekami – nakazu budowy kanalizacji i stosowania szczelnych zbiorników bezodpływowych do czasu jej powstania, dopuszczenie przydomowych oczyszczalni ścieków	lokalna	postępujące wraz z realizacją ustaleń planu, stabilizacja po ich pełnej realizacji	realizacja ustaleń projektu planu będzie krokiem w kierunku lepszej ochrony środowiska wodno - gruntowego
LUDZIE								
możliwości rozwoju gospodarczo- społecznego		√	√		wprowadzenie funkcji umożliwiających nowy, komercyjny sposób wykorzystania własnych działek oraz realizację zabudowy na obszarach dotychczas wykorzystywanych rolniczo lub stanowiących nieużytki	lokalna	po uchwaleniu planu	projekt planu nie wymaga wprowadzenia zmian z uwagi na korzystny wpływ na ludzi
zwiększone wpływy z podatków do budżetu gminy	√		√					

ułatwienie procesu inwestycyjnego	√		√		po uchwaleniu plan przyspieszy procedury inwestycyjne i umożliwi osobom, które składały wnioski do planu, realizację ich potrzeb		po uchwaleniu planu,	
wzrost zatrudnienia		√	√		wprowadzenie terenów usług, umożliwienie rozwoju terenu przemysłowego, wskazanie nowych terenów pod inwestycje	lokalna	już na etapie budowy poszczególnych inwestycji, także po pełnej realizacji ustalenia planu	
poprawa warunków komunikacyjnych	√		√		realizacja nowych dróg	lokalna	po realizacji ustalenia planu w zakresie układu komunikacyjnego	
poprawa warunków materialnych		√	√		wprowadzenie terenów usług, umożliwienie rozwoju terenu przemysłowego, wskazanie nowych terenów pod inwestycje	lokalna	już na etapie budowy poszczególnych inwestycji, także po pełnej realizacji ustalenia planu	
OBSZARY CHRONIONE								
ochrona stanowisk archeologicznych, zabytków, środowiska kulturowego	√		√		wskazanie obiektów i budynków chronionych jako wpisane do ewidencji lub rejestru zabytków,	lokalna	na etapie realizacji inwestycji	z uwagi na odpowiednie zabezpieczenie krajobrazu kulturowego projekt planu nie wymaga wprowadzenia zmian

14. STRESZCZENIE

Niniejsza prognoza została opracowana zgodnie z obowiązującą Ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2013 nr 0 poz. 1235). W tym akcie prawnym określono, iż przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty studium i uwarunkowań zagospodarowania kraju, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, plany zagospodarowania przestrzennego oraz strategię rozwoju regionalnego (Art. 46 ust. 1).

Projekt planu, do którego powstała niniejsza prognoza, jest uściśleniem polityki przestrzennej określonej przez aktualnie powstające Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wyszków.

Prognoza oddziaływania na środowisko obejmuje część gminy Wyszków, która położona jest w województwie mazowieckim, na północny wschód od Warszawy. Są to tereny użytkowane rolniczo, lasy, zabudowa zagrodowa i mieszkaniowa. Granice planu są znacznie oddalone od obszarów włączonych do sieci Natura 2000. Dlatego nie prognozuje się negatywnego oddziaływania na te obszary spowodowanego realizacją ustaleń planu.

Istotne są ustalenia planu kształtujące formy zagospodarowania, którego rodzaj determinuje inwazyjność, siłę i skalę oddziaływania na środowisko. Ustalenia planu doprowadzą do powstania nowej zabudowy kosztem otwartych areałów rolnych. Utrzymany zostanie istniejący teren przemysłowy (ubojnia) na granicy miejscowości Kręgi Nowe i Sitno. Wprowadzono szereg ustaleń, które przyczynią się do utrzymania przynajmniej częściowej aktywności biologicznej. Z punktu widzenia prognozy istotne są zapisy dotyczące zachowania powierzchni biologicznie czynnej. Dla wielu terenów ustalono minimalny jej udział w wysokości 50 - 70% powierzchni działki budowlanej (niezwykle dużo). Kolejne ważne ustalenia dotyczą gospodarowania ściekami komunalnymi – w tym nakazu budowy kanalizacji i przyłączenia do niej wszystkich budynków mieszkalnych, usługowych i produkcyjnych oraz działek budowlanych, prawie całkowitego utrzymania areałów rolnych, utrzymania większości powierzchni lasów (powierzchnia lasów na obszarze projektu planu, w przypadku całkowitej realizacji jego ustaleń, zwiększy się o ok. 10 hektarów, mimo przeznaczenia 1,5 ha istniejących gruntów leśnych na cele nierolnicze i nieleśne), ograniczenia uciążliwości związanych z działalnością przemysłową do granic działek gdzie jest ona prowadzona. W planie ustalono parametry zabudowy zapewniające rozwój zaplanowanych funkcji z zachowaniem zasad ładu przestrzennego, określono zasady postępowania względem zabytków, służące ich właściwemu zabezpieczeniu, wyznaczono nowe tereny pod zabudowę i zaprojektowano linie zabudowy w sposób porządkujący kompozycję przestrzenną, zakazano lokalizacji reklam na znacznej części obszaru.

Zmiany wywołane wdrożeniem planu należy określić, jako typowe dla nowych inwestycji. Ich zasięg będzie lokalny. Dojdzie do uszczelnienia podłoża, zmian kierunków wpływu powierzchniowego, ograniczenia powierzchni biologicznie czynnej, zmniejszenia

powierzchni infiltracji, zwiększenia niskiej emisji. Wyżej wymienione niekorzystne zmiany poszczególnych komponentów będą miały charakter lokalny i nie wpłyną w istotny sposób na środowisko gminy ani obszarów sąsiednich. Uchwalenie planu przyniesie korzyści, wśród których na czele należy wymienić ekonomiczno-społeczne. Przede wszystkim powstaną nowe możliwości wykorzystania własnych działek na cele komercyjne. Zwiększą się wpływy do budżetu gminy z tytułu podatków. Warto nadmienić, iż plan zawiera ustalenia służące poprawie ładu przestrzennego.

Nie prognozuje się wpływu na zdrowie ludzi. O środowisko wodno-gruntowe zadbano poprzez zapisy regulujące gospodarkę ściekami, w tym ustalenie budowy kanalizacji i przyłączenia do niej wszystkich budynków mieszkalnych, usługowych i produkcyjnych oraz działek budowlanych.

Ustalenia projektu planu są zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju, umożliwiają nowe inwestycje i komercyjne wykorzystanie gruntów, jednocześnie chroniąc najważniejsze zasoby środowiska. Nie prognozuje się szkodliwych oddziaływań na obszary Natura 2000, ponieważ skutki realizacji ustaleń projektu planu będą zauważalne jedynie lokalnie, a odległość granic opracowania od wspomnianych obszarów chronionych jest znaczna.